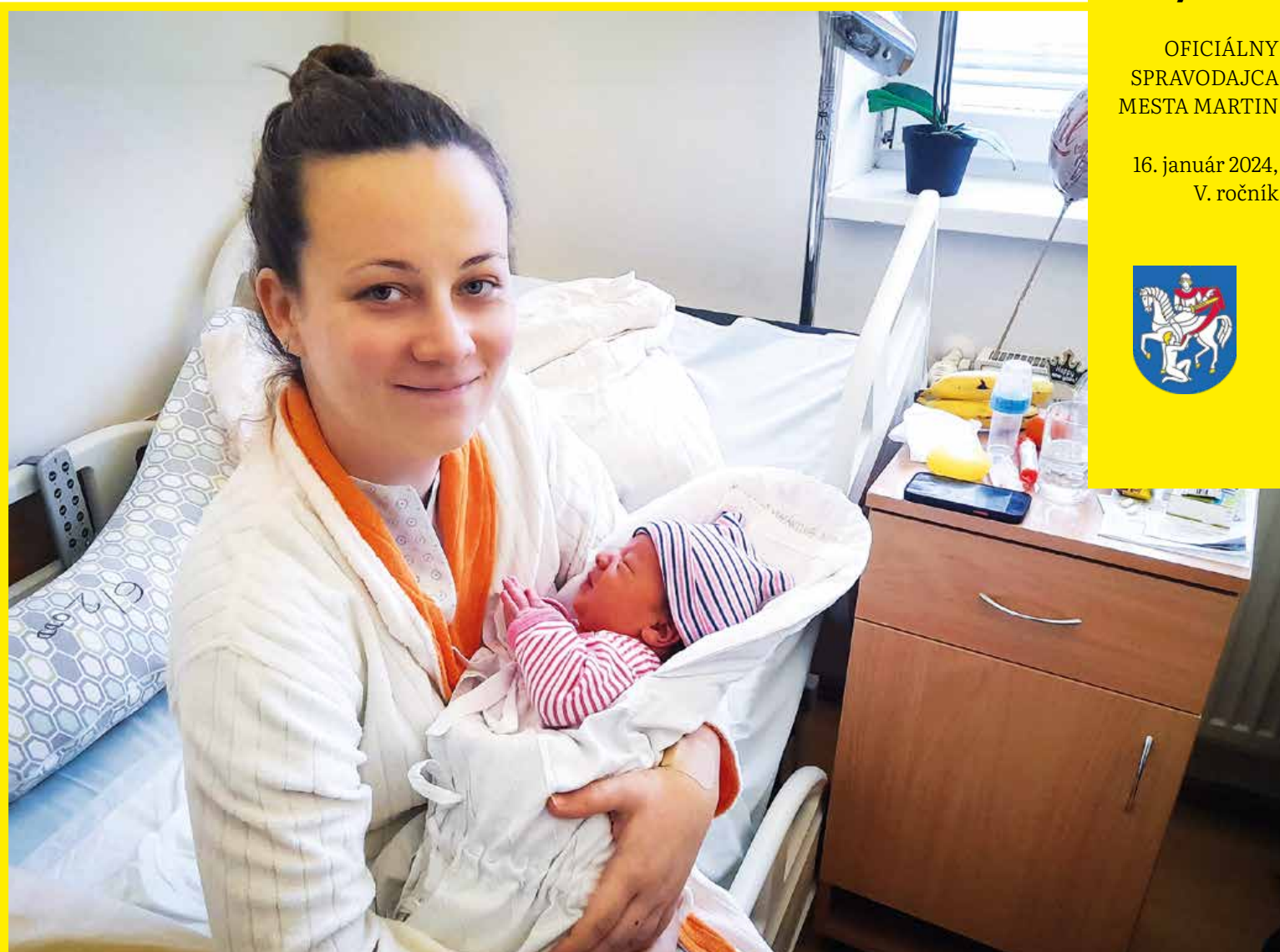

MARTINSKÉ NOVINY

1/2024

OFICIÁLNY
SPRAVODAJCA
MESTA MARTIN

16. január 2024,
V. ročník

V novom roku prišla na svet ako prvá Nelka **2**

Rok 2024: Zámery a investície, o ktorých sa bude hovoriť

S novým rokom prichádzajú aj nové plány. Má ich aj mesto Martin. Niektoré z nich vám predstavíme v našom prehľade očakávaných či pripravovaných projektov.

Martinská priemyslovka sa sťahovaniu bráni

Racionalizáciou stredných škôl sa župa zaoberá už dlhšie. Do jej zorného poľa sa dostali aj dve martinské stredné školy, priemyslovka a dopravná škola.

3 - 7

10 - 11

Prvou narodenou Martinčankou roku 2024 je krásna princeznička Nela

Dievčatko sa na svet pýtalo už v skorých ranných hodinách na Silvestra, no potom si to trošku rozmyslelo a počkalo si až na Nový rok.

Päť hodín po privítaní Nového roku prišla v našej univerzitnej nemocnici na svet prvá tohtoročná Martinčanka, ktorej rodičia Kristína a Michal Macákovci dali meno Nela. Krásne dievčatko, ktoré v čase našej návštevy sladko spinkalo, sa narodilo s mierami 4160 gramov a 54 centimetrov.

„Termín som mala 2. januára, takže nie je pre nás veľkým prekvapením, že sa Nelka narodila hneď v prvý deň nového roku. Nejako špeciálne sme ale dátum neriešili, hoci je zaujímavý, podstatné pre nás bolo, aby

bola zdravá. Nelka je naše prvé dieťa a veľmi sme sa naňho tešili,“ povedala šťastná mama Kristína.

Dievčatko sa začalo pýtať na svet v skorých ranných hodinách na Silvestra, ale potom si asi povedalo, že počká až na Nový rok. Pôrod tak trval 25 hodín. Bolo to náročné, ale všetko napokon dobre dopadlo. Pri pôrode bol aj ocino Michal.

„Držal sa. Myslela som si, že to bude horšie, ale bol veľmi statočný a cítila som jeho podporu, čo mi veľmi pomáhalo,“ pochválila manžela Kristína, ktorá poďakovala aj pôrodnému personálu.

„Všetci sa mi snažili čo najviac pomôcť, aj preto sme to k spokojnosti zvládli,“ podotkla mladá mamička, ktorá asi nikdy nezabudne na chvíľu,

keď si malú Nelku po prvý raz k sebe privinula.

„Je to niečo úžasné, ten pocit je neprekonateľný, čo by potvrdila asi každá mama. Nelke želáme predovšetkým, aby bola zdravá, šťastná a v živote spokojná. K tomuto želaniu sa pripája aj naša re-

Podľa Kristíny Macákovkej nie je krajší pocit ako si privinúť k sebe dieťaťko.
Foto: Roman Kopka

dakcia. Nech malá princezná robí rodičom samú radosť a nech je tento svet aj vďaka nej krajší a lepší.

Roman Kopka

Deťičiek sa vlani narodilo najmenej za desať rokov

V Univerzitnej nemocnici Martin priviedli vlani na svet aj dve trojčatá a 32 dvojčiek.

V minulom roku bolo do martinskej matriky zapísaných 1 050 narodených detí, 526 chlapcov a 524 dievčat, pričom 294 z nich sa stali aj obyvateľmi nášho mesta.

Mimo Martina sa narodilo ďalších 62 martinských detí.

Máme aj údaje z Univerzitnej nemocnice Martin, v ktorej sa v minulom roku narodilo 1 044 detí, o 66 menej ako v roku 2022. Je to najmenej za posledných desať rokov.

„V martinskej nemocnici sa v roku 2023 narodili aj dve trojčatá, v oboch prípadoch to bolo dievčatko a dvaja chlapci a okrem toho sme mali aj 32 dvojčiek, pričom z týchto deťičiek bolo 39 dievčatiek a 25 chlapčiek,“ informovala primárka Neonatologickej kliniky Katarína Maťašová.

Podľa jej ďalších slov je príbeh každého dieťaťa osobitý, na klinike im v pamäti ale určite zostane Sofinka, ktorá bola najmenším bábätkom, o aké sa v uplynulom roku starali. „Sofinka mala pôrodnú hmotnosť 390 g a dĺžku 27 cm. V čase prepustenia už

bola veľká slečna s hmotnosťou 4 850 gramov.

Podľa záznamov z matriky rodičia pre svoje bábätká najčastejšie vyberali mená ako Adam, Peter, Jakub, Marek, Matheo, Matteo, Matyáš, Matúš, resp. Eliška, Tereza, Emma – Ema, Viktória, Nina, Michaela. Ale vraciame sa aj k tradičným slovenským menám ako Ján, Juraj, Jozef, Ondrej, Štefan, či Anna, Hana, Dorota, Klára, Mária. Samozrejme, vyskytli sa aj netradičné mená ako Noel, Francesco, Christianus, Leia Bella a Aysha.

Žiaľ, popri radostných chvíľach zažívame aj tie smutné.

Minulý rok v Martine zomrelo 884 ľudí – 472 mužov a 412 žien. Medzi našimi blízkymi, s ktorými sme sa navždy vlani rozlúčili, bolo 530 Martinčanov a Martinčaniek, mimo nášho mesta zomrelo 174 obyvateľov Martina.

Zo štatistík matričného úradu ďalej vyplýva, že aj v minulom roku pri sobášoch prevažovali civilné nad cirkevnými. Svoje áno si povedalo 205 párov, civilných sobášov bolo 150 a cirkevných 55. O čosi sa oproti vlaňajšku zvýšil počet sobášov s cudzincom, celkovo ich bolo 16.

Roman Kopka

Rok 2024: Zámery, projekty a investície, o ktorých sa bude v našom meste hovoriť

Najneskôr v marci by sa malo začať s výkopovými prácami na nemocnici.
Foto: archív mesta (MN)

S novým rokom prichádzajú aj nové predsavzatia, plány či dokonca výzvy. Vlastné má aj mesto Martin, ďalšie sa ho či už priamo alebo nepriamo dotýkajú. Väčšiu časť z nich sa vám budeme snažiť predstaviť či pripomenúť aj v našom prehľade očakávaných investičných zámernov a projektov. Niektoré sa dokončia v tomto roku, ďalšie sa možno začnú alebo sa budú pre budúcnosť pripravovať.

CELOSLOVENSKÉ PROJEKTY

Nová nemocnica? Na jar sa má začať stavať

Zrejme už na jar by sa malo konečne v Martine na Malej Hore začať stavať jedno z najmodernejších zdravotníckych zariadení na Slovensku – Univerzitná nemocnica sv. Martina. Samozrejme, veľa bude závisieť aj od úspešnosti ukončenia verejného obstarávania na dodávateľa stavby. Do toho prvého v minulom roku sa nikto neprihlásil, čo malo za následok aj zmenu financovania projektu. Z peňazí plánu obnovy je alokovaná suma 330 miliónov eur, za tieto peniaze musí byť do konca júna 2026 postavená hrubá stavba. Vo finále dlhoročného projektu by nemocnica mala byť na konci roku 2028, nakeď je plánovaná kolaudácia.

Pri výstavbe nemocnice bude nevyhnutné využiť aj domáce zdroje a eurofondy, čo zabezpečovala ešte Ódorova vláda. Aktuálne sa vyhodnocuje súťaž na zhotoviteľa stavby, jej výsledky by mali byť známe ešte tento mesiac. Do 15. februára by sa mali vysporiadať pozemky a najneskôr v marci by sa malo začať s výkopovými prácami.

Tento rok ešte diaľničným tunelom neprejdeme

Keď sa poklepal základný kameň tunela Višňové – Dubná Skala, ktorý po diaľnici spojí Martin so Žilinou, bol premiérom ešte Vladimír Mečiar a Slovensko bolo len pár rokov samostatné. Na Nový rok sme si pripomenuli 31. výročie samostatnosti a autá stá-

le jazdia po ceste popod hrad Strečno. Termínov, kedy sa to zmení, už bolo vyhlásených niekoľko, a tak sa nemožno čudovať, že ľudia sa nad tými novými už len pousmejú. V tuneli Višňové v súčasnosti dodávateľ vykonáva pro-

jektové práce, aby sa mohlo začať so samotnou montážou tunelovej technológie. Brúsi sa sekundárne ostenie a zrealizuje sa aj náter ostenia.

Diaľničný tunel Višňové – Dubná Skala je stále vo výstavbe. Foto: archív NDS

MARTINSKÉ NOVINY

● Vydáva Televízia Turiec, s. r. o., Moskovská 1, 036 01 Martin, IČO: 31647308 ● mesačník ● Adresa redakcie: Moskovská 1, Martin ● Šéfredaktor: Roman Kopka ● Redakčná rada: Bruno Horecký, Renata Habrunová, Zuzana Kalmanová. ● Redakcia: redakcia@martinskenoviny.sk ● Vychádza v náklade 23 000 kusov ● Tlač: Vltava Labe Média, a. s., Olomouc ● Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek použitie časti alebo celku, najmä rozmnožovanie a šírenie textov a fotografií akýmkoľvek mechanickým alebo elektronickým spôsobom aj v inom než slovenskom jazyku bez písomného povolenia vydavateľa je zakázané. Samostatne nepredajné. * Redakcia nezodpovedá za právnu stránku a obsah inzerátov a za obsah príspevkov od externých prispievateľov. EV 5932/20, ISSN 2729-7632.

Mesto po rekonštrukcii tejto kultúrnej pamiatky získa nové reprezentačné priestory.
Foto: Roman Kopka

Národné centrum plaveckých športov by mohlo mať martinskú adresu.
Foto: archív mesta Martin

Prebiehajú projektové práce spojené s technologickým vybavením tunela a následne sa začne s montážou samotnej technológie. Na trase sa realizujú posledné vrstvy konštrukcie vozovky, montujú sa protihlukové steny, záchytné a bezpečnostné zariadenia. Ukončenie stavby sa predpokladá koncom roka 2025. Zase je to posun v termíne, aj keď už len niekoľkomesačný.

MESTSKÉ BUDOVY A NOVÉ OBJEKTY

Nové reprezentačné priestory v centre mesta

Vo finále je rekonštrukcia vnútorných priestorov niekdajšej budovy Advokátskej komory v centre mesta. Po rekonštrukcii bude budova okrem iného využívaná na reprezentatívne či administratívne účely. Úpravou priestorov na druhom podlaží vznikne veľká spoločenská sála i s javiskom. V objekte bude aj viacero kancelárií, no uvažuje sa aj nad expozíciou múzea.

Čo je ďalej v pláne

V tomto roku sa počíta aj s dokončením Centra sociálnych služieb na Škultétyho ulici. Stavba bola začiatkom

Prvé zápasy v tejto hale sa odohrajú už počas tohto roka.
Foto: archív mesta Martin

roka pozastavená, keďže jej pôvodný zhotoviteľ odstúpil od zmluvy. Už je vysúťažný nový, aktuálne prebieha komunikácia so Štátnym fondom rozvoja bývania, prostredníctvom ktorého sa dielo spolufinancuje. Do záverečnej fázy sa dostáva aj výstavba Envirocentra v areáli SIM v Priekope.

ŠPORTOVÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Zelená pre halové športy

Už o pár mesiacov bude sprístupnená multifunkčná

športová hala v areáli ZŠ Alexandra Dubčeka na Severe. V hale sa bude môcť hrať volejbal, basketbal, hádzaná, florbal, futsal, nohejbal, tenis a bedminton. Hracia plocha bude mať rozmery 40 × 20 m s výbehovou zónou z každej strany 2,5 m. Projekt počíta i so striedačkami a aj s hľadiskom pre 100 divákov. Samozrejmosťou sú šatne pre športovcov, rozhodcovská miestnosť, miestnosť pre poskytnutie prvej pomoci, hygienické zázemie a aj skladové priestory. Mesto na výstavbu haly pri celkových nákladoch cca 2,4 milióna eur získalo 1,2 milióna eur z ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a in-

formatizácie, zvyšnú časť financií zabezpečilo mesto zo svojho rozpočtu prostredníctvom úveru.

Projekt Národného centra plaveckých športov je na začiatku

V závere minulého roku mesto Martin podpísalo so Slovenskou plaveckou federáciou memorandum o spolupráci pri výstavbe Národného centra plaveckých športov Pavla Šteinerja. Stáť by malo v areáli súčasného letného kúpaliska, teda na pozemkoch, ktoré sú vo

Tribúnu na atletickom štadióne začali stavať koncom vlaňajška.
Foto: archív mesta Martin

vlastníctve mesta. Moderný komplex pre plavcov, vodných pólistov, akvabely, ale aj pre širokú verejnosť by zahŕňal štyri bazény (25 m plavecký s desiatimi dráhami, ďalší na výučbu by bol s pohyblivým dnom, tretí by bol relaxačný a štvrtý vonkajší).

Štúdia počíta aj s potrebným zázemím, ubytovacími kapacitami, reštauráciou, fitness centrom a obchodnými prevádzkami. Zámer je ešte len v počiatočnom štádiu, v tomto roku sa bude riešiť predovšetkým projektová dokumentácia.

K parádnemu oválu pribudne aj tribúna so zázemím

Na jeseň minulého roku sa začalo s výstavbou tribúny na atletickom štadióne a na konci tohto už bude I. etapa tohto diela finišovať. Tribúna s kapacitou 520 miest bude stáť v západnej časti areálu a poskytne aj dôležité zázemie pre športovcov, trénerov, rozhodcov, organizátorov i médiá. Cena diela je 1, 895 milióna eur, pričom 920 421 eur poskytne mestu Fond na podporu športu. Mesto do výstavby tribúny investuje vyše 974-tisíc eur, pomohlo si úverovými zdrojmi.

Čo je ešte v pláne

Hlavný zimný štadión na Podháji má už čosi za sebou a postupne ho bude treba rekonštruovať. Zrelá na výmenu je najmä strecha aj preto Správa športových zariadení mesta Martin hľadá možnosti financovania na realizáciu tejto investičnej akcie prostredníctvom Fondu na podporu športu.

V útrobach štadióna bude pre športovcov čoskoro otvorená nová rozcvičovňa, ktorá vzniká v priestoroch niekdajšej reštaurácie Gurmán.

K hokejistom majú blízko hokejbalisti, tých v tomto roku poteší nový umelý povrch, ktorý nahradí asfaltový. Využívať ho budú môcť aj hádzanári.

Pokračovať by sa malo aj v zámere vybudovať športový areál na Pažitiach, ktorý má perspektívne vyrásť v Priekope za obchodnými prevádzkami Lidl a Tesco. V pôvodnej štúdii, ktorú pripravil Útvár hlavného architekta, sa počíta s futba-

lovým ihriskom, tenisovými kurtami, trávnatou plochou na rozcvičenie, multifunkčným ihriskom a workoutom.

VEREJNÝ PRIESTOR

Revitalizácia Vajanského námestia

Novú podobu by mohlo dostať Vajanského námestie v centre mesta. Závisieť to však bude od úspešnosti získania peňazí z eurofondov, aktuálne je vypísaná výzva na vodozádržné opatrenia – na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine alebo na

ochranu pred povodňami. Vynovené námestie by malo mať multifunkčný charakter so širokým využitím.

Počíta sa s oddychovou zónou a detským ihriskom, s priestorom na kultúrne i športové podujatia. Zachová sa existujúca zeleň, pribudne aj nová. Námestie skrášlia i kvetinové záhony s trvalkami či letničkami a aj vodná plocha s pochôdnou fontánou s tryskami. Jeho súčasťou budú aj lavičky, stojany na bicykle, koše na odpadky, expozičné či informačné tabule.

Takto by sa časom mohlo zmeniť Vajanského námestie.
Foto: archív mesta Martin

V meste sa začne s výmenou verejného osvetlenia.

Foto: Roman Kopka

ŠKOLSTVO

Zateplenie škôl

Pripravené sú aj projekty na zníženie energetickej náročnosti mestských budov a škôl. Týka sa to ZŠ na Ul. Jozefa Kronera na Ľadovni, ZŠ Priehradnej a ZŠ s MŠ na Dolinského ul. v Priekope, ale aj CVC Kamarát, ktoré druhý rok sídli v zrekonštruovanej budove pri amfiteátri. Mesto sa bude uchádzať o financovanie prostredníctvom eurofondov z výzvy na podporu energetickej efektívnosti verejných budov.

Čo je ešte v pláne

V mestských školách sú pripravované aj iné investičné zámery. Na Hurbanke je to fotovoltika, externá učebňa či výmena umelej trávy na tréningovom ihrisku. V ZŠ A. Stodolu sa investičné zámery týkajú školskej jedálne, vytvorenia terapeutickej miestnosti a vybudovania atletického oválu. V ZŠ na

Kronerovej ulici sa perspektívne počíta s revitalizáciou školského dvora.

DOPRAVA

Priestor na zastávke pri vrútockej stanici prejde revitalizáciou

Dopravný podnik mesta Martin (DPMM) začína tretí rok prevádzkovania MHD v našom meste a blízkom okolí a nepochybne dobrou správou je, že vlani sa ekologickými autobusmi odviezlo približne o 12,5 percenta cestujúcich viac ako v roku 2022.

Prioritou DPMM pre rok 2024 je zrevitalizovať priestor pred zastávkou MHD pri železničnej stanici vo Vrútkach, ktorá je aj z hľadiska nástupu cestujúcich jedna z najvyťaženejších. Malo by sa tak udiť už v jarných mesiacoch.

Manažment podniku má v pláne v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom tiež spustiť projekt integrovanej dopravy, aby ľudia mohli na jeden lístok cestovať

Vozový park DPMM by sa mal rozšíriť o desať nových autobusov.
Foto: archív MN

BÝVANIE

Mestské byty v širšom centre

Rekonštrukciu zdevastovaného bytového domu na Ul. Ambra Pietra získa mesto 48 nájomných bytov. Podstatnú časť prestavby bude mesto financovať z úveru Štátneho fondu rozvoja bývania. Splácať sa bude 40 rokov s jedným percentným úrokom, na čom sa budú podieľať nájomníci bytovky. V hre je aj dotácia vo výške okolo 1 milióna eur od ministerstva dopravy a výstavby.

vanie bude riešené prostredníctvom úveru z envirofondu v hodnote 5 miliónov eur pri dvadsaťročnej dobe splácania s 0,1 % úrokom.

ENERGETICKÝ MANAŽMENT MESTA

Nové lampy znížia náklady na elektrinu

Už v tomto roku by sa malo začať s modernizáciou verejného osvetlenia, ktorá by mohla priniesť úsporu okolo 50 percent spotreby elektrickej energie. V I. etape sa má v našom meste vymeniť 5 607 kusov svietidiel a ďalších 280 bude doplnených. Financo-

Spoločnosť Turiec, a. s., v tomto roku odšartuje proces zavádzania novej regulácie parkovania.
Foto: Roman Kopka

napríklad autobusom i vlakom. Pokročiť by sa malo aj v projektoch vybudovania vozovne, revitalizácie zastávok MHD vrátane osadenia elektronických informačných tabúľ. Pracuje sa aj na doplnení vozového parku, aktuálne prebieha súťaž na zakúpenie desiatich nových autobusov. Peniaze na tieto projekty chce DPMM získať z externých zdrojov.

Čaká nás zavedenie regulovaného parkovania

Parkovanie je dlhodobým problémom samospráv a mesto Martin nie je v tom žiadnou výnimkou. Autami sú zahltené sídliská a aj centrum mesta.

Aj preto spoločnosť Turiec, a. s., v tomto roku odšartuje proces zavádzania novej regulácie parkovania. Konkrétne sa bude týkať centra mesta, vrátane mestskej časti Stred, lokality okolo univerzitnej nemocnice a celej mestskej časti Záturčie.

Aktuálne v spoločnosti Turiec, a. s., pripravujú dopravné projekty pre zabezpečenie čo možno najväčšieho počtu

vyznačených parkovacích miest, ako aj pre zmenu organizácie dopravy na zvýšenie bezpečnosti v týchto lokalitách. Taktiež sa venuje projektom rozšírenia parkovacích plôch, a to aj v ostatných mestských častiach tak, aby postupne boli pripravené na novú reguláciu parkovania. Začiatkom tohto roka bude spoločnosť Turiec, a. s., podávať na stavebný úrad i projektovú dokumentáciu k vydaniu územného rozhodnutia na parkovací dom v Záturčí, kde by malo podľa projektu vzniknúť cca 257

parkovacích stojísk a ďalších 80 garážových jednotiek.

Čo je ešte v pláne

V procese príprav je východný mestský okruh, bez ktorého by v budúcnosti doprava v meste skolabovala. Projekt zatiaľ počíta s výstavbou na etapy. Trasa prvej by viedla od budúcej kruhovej križovatky pri OC Campo di Martin v Košútoch cez Veľkú horu po Sklabinskú ulicu. Neskôr by sa pokračovalo až na Ľadoveň

Mesto sa zapojí aj do projektu Digitálna demokracia.
Foto: Roman Kopka

po Ul. Nade Hejnej s napojením na štátnu cestu. Aktuálne je pri I. etape podaná žiadosť o vydanie územného rozhodnutia na príslušnom stavebnom úrade, pokiaľ ide o II. etapu, tak sa spracováva projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie. Hotová by mala byť v polovici roka.

Nepochybne veľkým projektom je aj výstavba kabínkovej lanovky na Martinské hole, ale ten si zaslúži aj samostatnú tému, ktorej sa budeme v Martinských novinách v ďalších číslach venovať.

Čerpanie eurofondov a mimorozpočtových zdrojov

V roku 2023 bolo podaných spolu 20 projektov vo forme žiadostí o nenávratný finančný príspevok ako aj žiadostí o prostriedky mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti, žiadostí o dotácie, granty, príjmy iné v celkovom objeme viac než 14 mil. eur.

Aktuálne sú v konaní o žiadosti, resp. v štádiu posudzovania splnenia podmienok poskytnutia príspevku, administratívneho a odborného hodnotenia alebo iného druhu kontroly projekty v celkovej hodnote 11,3 mil. eur. Pripravujú sa aj ďalšie projekty, niektoré sme už v tomto výpočte možných investícií spomenuli.

Za zmienku ešte stojí napríklad program EÚ Horizont, do ktorého sa zapája aj naše mesto, a ktorý je zameraný na kultúrne dedičstvo. Je v ňom zúčastnených päť štátov, okrem Slovenska aj Turecko, Taliansko, Portugalsko a Cyprus.

Cielom projektu je priniesť inovatívne riešenia pre rozvoj umenia, kultúry, architektúry a dizajnu.

Zaujímavý je pre naše mesto aj projekt Digitálna demokracia, ktorý má zlepšiť rozhodovacie procesy a schopnosť predvídať budúce trendy s využitím digitalizácie.

Roman Kopka

Mesto vstúpilo do nového roku s riadne schváleným rozpočtom

Ani zvýšenie daní a poplatkov z konca minulého roka nezaplátalo všetky diery, ktoré sa aj vinou krízového obdobia neprijemne zväčšovali. Pomohlo však zachovať základné funkcie mesta na primeranej úrovni.

Ešte pred Vianocami, na decembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva, poslanci rozhodli o podobe rozpočtu mesta Martin na rok 2024. Po viac ako hodinovej diskusii za jeho prijatie hlasovalo 16 z 27 prítomných poslancov, desiati boli proti a jeden sa zdržal hlasovania.

Rozpočty samospráv musia byť zo zákona koncipované ako vyrovnané, mesto bude v roku 2024 hospodáriť s viac ako 70,58 milióna eur. Bežné príjmy sú naplánované vo výške 58 515 915 eur a kapitálové príjmy vo výške 8 980 eur. Príjmové finančné operácie sú vo výške 12 053 933 eur. Výdavky sú naplánované v celkovej výške 70 578 828 eur, z toho bežné výdavky vo výške 56 095 856 a kapitálové

výdavky vo výške 13 148 180 eur. Vo výdavkových finančných operáciách bol schválený rozpočet vo výške 1 334 792 eur.

Zvýšenie daní zapláta najväčšie diery v rozpočte

Odhaduje sa, že z podielových daní od štátu príde na účet mesta v tomto roku okolo 28,4 milióna eur. Sú to dane z príjmov fyzických osôb, ktoré sa percentuálnym pomerom 70:30 prerozdeľujú pre mestá a obce, resp. samosprávne kraje. Mesto rieši príjmovú časť rozpočtu aj pomocou miestnych daní a poplatkov. Výnos týchto daní bol vlani na úrovni 4,9 milióna eur, v tomto roku sa po ich zvýšení, o čom sa rozhodlo 30. novembra 2023, počíta so sumou 9 miliónov eur. Na poplatkoch za komunálny odpad by malo mesto získať o 303-tisíc eur viac, celkovo teda do rozpočtu pribudlo 4,4 milióna eur.

Na prvý pohľad je to vysoká suma, ale podľa Marty Ostrodickej, vedúcej Ekonomického odboru MsÚ v Martine, sa ňou podarí zaplátať len

najväčšie diery v rozpočte. Podme si to rozobrať.

Až 4,5 milióna eur je v rozpočte určených pre mestský dopravný podnik, avšak v tejto sume je zahrnutá aj čiastka 832-tisíc eur, ktorá mala byť vyplatená prevádzkovateľovi MHD už vlani a aj navýšenie príspevku mesta pre tento rok o 170-tisíc eur.

Drahsie, až o 1,1 milióna eur, mesto vyjdú aj originálne kompetencie v školstve, a to z dôvodu dozvukov z minuloročného dvojnásobného povinného zvýšenia miezd, ale aj očakávaného zvýšenia cien tepla. Taktiež mzdy zamestnancov mesta sa minulý rok z rozhodnutia vlády dvakrát zvýšili, čo navyšuje rozpočet výdavkov o cca 700-tisíc eur oproti tomuto roku.

Osobitnou kapitolou sú výdaje na elektrickú energiu a prevádzku a údržbu verejného osvetlenia. Tie v minulom roku stúpili na 1,451 milióna eur z pôvodne plánovaných 720-tisíc eur.

„V rozpočte na rok 2024 sme naplánovali sumu 1,3 milióna eur, čím sme výdavky povýšili o cca 600-tisíc eur,“ vysvetľovala pred poslancami a poslankyňami Marta Ostrodická.

Oproti vlaňajšku sa v rozpočte počíta i s vyššími výdavkami na zimnú údržbu

Rozpočet poslanci schválili ešte v starom roku tesne pred Vianocami. Ilustračné foto: archív mesta Martin / Miroslav Hamar

o 270-tisíc eur (vo finále to ale môže byť aj nižšia suma, závisieť bude od poveternostných podmienok), o 100-tisíc vzrástol rozpočet výdavkov na neštátnych poskytovateľov sociálnej starostlivosti, pričom o 70-tisíc eur sa zvýšila aj suma na prevádzku cintorínov a domov smútku. Zvyšok peňazí zo zvýšenia miestnych daní sa rozplynul v menších výdavkoch v návrhu rozpočtu.

„Zvýšenie poplatku za komunálny odpad vo výške 303-tisíc eur sa premietne vo výdavkoch na zber a likvidáciu komunálneho odpadu tak, že mesto bude o túto sumu doplácať za odpad menej ako tento rok. Aj tak bude doplatok na úrovni cca 1 milióna eur,“ povedala Marta Ostrodická.

Kríza ovplyvnila tvorbu rozpočtu

Podľa radnice tvorbu mestského rozpočtu do značnej miery ovplyvnila súčasná ekonomická a energetická kríza, ako aj všadeprítomná inflácia, ktorú obyvatelia mesta Martin cítia predovšetkým na stúpajúcich cenách tovarov a služieb. Väčšiu finančnú injekciu by potrebovali viaceré oblasti mesta.

Spomeňme napríklad oblasť dopravnej infraštruktúry, na opravu ciest a chodníkov bolo zatiaľ vyčlenených len okolo 300-tisíc eur, hoci ideálne by boli 2 milióny eur. Viac peňazí by bolo treba aj na údržbu verejnej zelene, na ktorú pôjde 500-tisíc eur. A takto by sme mohli pokračovať.

Požiadavky poslancov

Oproti minulému roku v kolónke dotácií pre mestské časti zatiaľ svieti nula, ale to by sa malo v priebehu roka zmeniť. Vlni mala každá mestská časť k dispozícii 4 eurá na obyvateľa, teraz má mesto hľadať možnosti, aby to bolo 8 eur. Túto úlohu pre kompetentných schválili poslanci.

Ďalej formou uznesení žiadajú finančne zabezpečiť „položku“ týkajúcu sa uvítania novonarodených občanov mesta Martin a seniorov, ktorí sa dožili významných životných jubileí. Zastupiteľstvo tiež žiada vedenie mesta, aby v zmysle platných právnych predpisov zadávalo in-house zákazky pre Sociálny podnik mesta Martin v zmysle činností, ktoré má podnik v zakladateľskej listine. Prioritne to má byť asfaltovanie mestských komunikácií a chodníkov.

Aj ďalšia požiadavka poslancov sa týka Sociálneho podniku. Pri I. zmene rozpočtu sa má v jeho prospech vyčleniť taká suma, akú mu poskytne na základe pripravovanej investičnej pomoci ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, a ktorá bude reálne čerpaná na základe predloženého a schváleného projektu Sociálnym podnikom zo strany ministerstva.

Poslanci ďalej žiadajú vedenie mesta Martin riešiť výstavbu Východného mestského okruhu v rámci územných konaní rozdelením nie na dve, ale až na tri etapy. Prvá etapa, ktorá je už v riešení, bude od Košút po Sklabinskú

ul., II. etapa, ktorá sa pripravuje, by bola od Sklabinskej ul. po Ul. Nade Hejnej a III. etapa až po štátnu cestu. Následne po vydaní územných rozhodnutí na I. a II. etapu zastupiteľstvo žiada v rámci stavebného konania a následnej realizácie riešiť rozdelenie výstavby Východného mestského okruhu od Tehelnej ulici po Ulicu Nade Hejnej, ktorý zabezpečí lepšiu dopravnú obslužnosť novej nemocnice.

Poslanci tiež vedenie mesta požiadali, aby pri príprave I. zmeny rozpočtu hľadali zdroje na opravu mostov, ktoré sa nachádzajú v VI. stupni (most cez rieku Turiec v Záturčí – časť Pltníky, most cez Sklabinský potok v Tomčanoch, lávka cez malý potok v časti Stráne-Gladiola, most Slimák – najviac poškodená časť pre peších) a rekonštrukciu druhej časti pešieho plató v Záturčí.

Našli peniaze aj na dotácie

Dobrou správou je, že rozpočet počíta aj s peniazmi na dotácie pre športové kluby či občianske združenia a pod., o ktorých budú rozhodovať odborné komisie. Na šport pôjde 205-tisíc eur, komisia kultúry bude mať k dispozícii 40-tisíc eur, komisia sociálno-zdravotná 25-tisíc eur, komisia školstva, vzdelávania a mládeže 20-tisíc eur, rovnako tak aj komisia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu. Komisia životného prostredia, verejného poriadku a požiarnej ochrany bude môcť medzi žiadateľov o dotáciu rozdeliť 17-tisíc eur.

Na záver ešte dodajme, že mesto bude v roku 2024 finišovať s viacerými rozbehnutými investičnými akciami a plánuje sa venovať aj ďalším, čo však bude závisieť aj od úspešnosti získavania peňazí z mimorozpočtových zdrojov na rôzne projekty. O niektorých z nich informujeme aj v tomto vydaní Martinských novín. **Roman Kopka**

Bývalý vojenský sklad v priekopskom SIM-e sa po rekonštrukcii zmenil na Envirocentrum.
Foto: Roman Kopka

Na výstavbu Envirocentra použilo mesto aj peniaze z úveru, získa ich však späť

Zrekonštruovaný objekt bude slúžiť predovšetkým deťom a mládeži. Budú sa v ňom okrem iného organizovať informačné semináre, workshopy a konferencie, interaktívne výstavy, praktická environmentálna výchova či zážitkové aktivity.

Poslanci na decembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva rozhodli o využití časti päťmilionového úveru, ktoré si mesto zobralo ešte v minulom roku zo Slovenskej sporiteľne, na financovanie výstavby Envirocentra v areáli SIM v Priekope. Ide o sumu 466-tisíc eur.

Dôvodom takéhoto postupu je, že počas prebiehajúcej stavby došlo k neočakávaným ťažkostiam, zrútil sa strop, a bolo nutné zabezpečiť podstatne rozsiahlejšiu rekonštrukciu vyžadujúcu predĺženie realizácie diela do decembra 2023.

Tento časový posun však znemožnil využiť predfinancovanie investičnej akcie

z prostriedkov ministerstva životného prostredia, čo bolo možné do 20. novembra 2023. Mestu však budú výdaje, ktoré uhradilo do konca minulého roka (končilo programové obdobie čerpania eurofondov 2014–2020) refundované na základe predloženej žiadosti. Očakáva sa, že by sa tak malo stať do konca marca tohto roku. Peniaze sa následne vrátia do rozpočtu, do kapitálových príjmov, z ktorých bude možné financovať akékoľvek kapitálové výdavky, ktoré schváli mestské zastupiteľstvo.

Výstavba envirocentra je financovaná z operačného programu Kvalita životného prostredia, spoluúčasť mesta je 5 percent. Cena investície na rekonštrukciu budovy Envirocentra vrátane dodatku je 807 688,31 eura. Doteraz bolo na túto stavbu systémom predfinancovania zaplatených 244 573,80 eura.

Roman Kopka

OPRAVA

Vážení čitatelia Martinských novín, v článku Mestá a obce nevládzu ťahať káru s vysokými nákladmi, ktorý bol uverejnený v decembrovom vydaní, sme chybné uviedli niektoré údaje k daniam z nehnuteľnosti platným od 1. januára tohto roku. Za číslom (sádzbou) sme namiesto % omylom uviedli eura/m².

Správny text je: Viac sa bude platiť aj za chaty (1,56 eura/m²), za záhrady (0,90 %), ornú pôdu, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty (1,25 %), ale aj za lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy a rybníky s chovom rýb (2,50 %) a stavebné pozemky (0,90 %). Za chybu sa ospravedlňujeme. **(RED)**

Priemyslovka sa sťahovaniu bráni, martinskí poslanci ju podporujú

Martinská priemyslovka poslala do profesionálneho života za vyše sedemdesiat rokov svojej histórie vyše 10-tisíc absolventov.
Foto: Viera Legerská

Racionalizáciou stredných škôl sa Žilinský samosprávny kraj zaoberá už dlhšie. Do zorného poľa úradu sa dostali aj dve martinské stredné školy – Stredná priemyselná škola technická a Stredná odborná škola dopravná.

Podľa názoru kraja by sa mali obe školy presťahovať do priestorov Spojenej školy Martin.

Prvá z menovaných k 1. septembru 2025 a druhá o rok neskôr. Podľa hovorkyne ŽSK Evy Lacovej sa o konkrétnostiach racionalizácie stredných škôl ešte len diskutuje.

„K racionalizácii škôl sa pristúpilo na základe požia-

davky poslancov krajského zastupiteľstva, ktorí apelovali na neudržateľnosť areálov škôl s nízkym počtom žiakov,“ uvádza v odpovedi na naše otázky o dôvode takéhoto postupu kraja.

„Nízky počet žiakov znamená aj nízke normatívne financovanie, čo prináša ekonomickú neudržateľnosť a obmedzenie investovania do rozvoja škôl. Preto poslanci súhlasili s cestou spájania škôl a školských areálov so súbežným zachovaním identity škôl v areáloch, ktoré budú využité, dobre vybavené a kam možno smerovať investície,“ doplnila hovorkyňa s tým, že zmena sídla školy by sa dotkla aj školskej jedálne a internátu.

V priemyslovke správa o zlučovaní spôsobila pobúrenie

Správa o tom, že racionalizácia v réžii kraja sa dotkla aj martinskej priemyslovky, vyvolala veľké pobúrenie. Tento krok by podľa jej vedenia výrazne znížil kvalitu odborného stredoškolského vzdelávania v turčianskom regióne a širšom okolí.

Škola má vyše 70-ročnú históriu, v jej laviciach sedelo viac ako 10-tisíc žiakov a v tomto školskom roku sa v nej vzdeláva 400 žiakov a 120 študentov sa ubytováva na internáte. Vznikla obava, že zámer kraja negatívne ovplyvní záujem o štúdium, odchod žiakov a jej postupný zánik.

Sídlo SPŠT na Novomeského ulici patrí k historickým dominantám mesta Martin a odjakživa bolo srdcom odborného vzdelávania v meste. Podľa petície, ktorú iniciovali pedagógovia školy, by malo v nej aj pokračovať. Ku koncu minulého roka ju podpísalo viac ako 2 700 žiakov, rodičov, bývalých absolventov i pedagógov. O podporu škola požiadala aj poslancov mestského zastupiteľstva v Martine.

Riaditeľka oslovila aj krajských poslancov v Martine

Riaditeľka SPŠT Dagmar Najšlová vo svojom vystúpení zdôraznila, že pre pedagógov a ostatných zamestnancov školy bola správa o možnom zlúčení šokom. „Nevieme si predstaviť, žeby priemyslov-

ka, ktorá je súčasťou martin-
skej akropoly zosobňujúcou
dejiny Martina, z terajších
priestorov odišla,“ povedala.

Spomenula aj úspechy
žiakov a kredit školy, ktorý
získala vďaka uplatneniu svo-
jich absolventov na štúdiu na
technických vysokých ško-
lách a požiadala poslancov,
ktorí zároveň okres Martin
zastupujú aj v parlamente
ŽSK, aby pri rozhodovaní
o budúcnosti technického
vzdelávania v Martine brali
do úvahy históriu školy, kva-
litu vzdelávania a sťahovanie
odmietli.

Kraju neprechádzajú návrhy na združovanie škôl

Jedným z nich je aj Tomáš
Zanovit, ktorý je zároveň
aj členom komisie školstva
ŽSK.

„Diskusiu o racionalizácii
stredných škôl vyvolal fakt,
že kraju chýba na ich finan-

**Nevieme si
predstaviť, žeby
priemyslovka,
ktorá je
súčasťou
martinskej
akropoly
zosobňujúcou
dejiny Martina,
z terajších
priestorov
odišla.**

DAGMAR
NAJŠLOVÁ

covanie zhruba 8 miliónov
eur. Napriek tomu kraju pri
rokovaniach neprechádzajú
návrhy na združovanie škôl.
Myslím si, že neprejde ani ten

o zlúčení troch škôl v Marti-
ne,“ povedal.

Potvrdili to aj ďalší dvaja
krajskí poslanci – Tatiana
Červeňová a Stanislav Thom-
ka. Pripustili, že prebieha
diskusia o viacerých alterna-
tívach možného zlučovania
škôl v kraji medzi Úradom
ŽSK a poslancami, ale k roz-
hodnutiu ešte nedošlo.

„Preto sa domnievam, že
termín, o ktorom je reč, teda
1. september 2025, je nereál-
ny,“ pripustil S. Thomka
a navrhol uznesenie o tom,
aby vedenie mesta iniciova-
lo stretnutie na Žilinskom
samosprávnom kraji na
tému zlučovania stredných
škôl v meste Martin, kto-
ré poslanci jednomyselne
schválili.

V diskusii predtým ešte
poslanec Michal Uherčík
pripomenul, že mesto by
sa malo zaoberať koncep-
ciou vzdelávania v Martine

a usilovať sa o návrat strednej
zdravotníckej školy a vznik
vysokiej školy technického
zamerania.

Diskusia o tom, ktorých škôl sa racionalizácia dotkne, sa neskončila

Hovorkyňa kraja Eva Lacová
potvrdila, že diskusia k ra-
cionalizácii prebieha od jari
minulého roku a bude pokračovať aj v tomto.

„Jej ukončenie nevieme
predpokladať. Odborne
spracovaný materiál, ktorý
zahŕňa analýzy, sa postupne
doplňa a upravuje tak, aby sa
do neho dostali všetky rele-
vantné informácie z diskusií.
Pri stretnutiach s poslancami
je aktualizovaný materiál
vždy k dispozícii. Kedy nado-
budne výslednú podobu, je
ťažko prognózovať,“ uzavrela
v stanovisku hovorkyňa.

Viera Legerská

Mesto hľadá možnosti ako znížiť náklady na obnovu Advokátskej komory

Martinská radnica sa aktuálne uchádza o finan- covanie dvoch projektov, nositeľmi výzvy na ne sú Ministerstvo kultúry SR a Úrad vlády SR.

Mesto žiada o dotáciu
z programu Ministerstva
kultúry SR s názvom Ob-
novme si svoj dom na pro-
jekt obnovy budovy bývalej
Advokátskej komory, a to vo
výške 450-tisíc eur s tým, že
už prefinancovalo sumu mi-
nimálne 20 percent oprávne-
ných výdavkov.

Budovu už začalo rekon-
štruovať z vlastných zdrojov,
cena diela je 1,431 milióna
eur, pričom zostáva zrealizo-
vať práce v objeme viac ako
910-tisíc eur.

Výzva poskytla mestu príle-
žitosť na refundovanie časti

týchto nákladov. V prípade
úspešnosti sa mesto zároveň
zaviaže vytvoriť v rekon-
štruovanej budove priestor
(napríklad expozíciu),
ktorý by bol 200 dní po dobu
piatich rokov otvorený pre
verejnosť.

Zároveň sa v týchto priesto-
roch tri roky po sebe zapojí
do programu Dni európske-
ho kultúrneho dedičstva
a vytvorí týmto projektom
(obnove národnej kultúrnej
pamiatky, expozícii i aktivi-
tám) publicitu.

Mesto má možnosť získať aj
nenávratný finančný príspe-
vok na podporu sociálno-
ekonomickéj integrácie
marginalizovaných komunít
na projekt Miestne občianske
a preventívne služby v Mar-
tine. Cieľom projektu je vy-
tvorenie štyroch pracovných
miest s minimálnou mzdou

na 2,5 roka v prostredí
rómskych komunít. Rómske
hliadky by sa mali venovať
ochrane života, zdravia
a majetku ľudí v komunitách,
ochrane detí a mládeže pred
negatívnymi javmi, ochrane
verejného poriadku, život-
ného prostredia a budovaniu
dobrých susedských vzťahov.
Prácu hliadky bude organi-
zovať a koordinovať mestská
polícia, ktorá už dlhší čas
požadovala takúto aktivitu,
pretože potrebuje posilniť
pôsobnosť v prostredí róm-
skych komunít.

Súčasťou výzvy je aj mož-
nosť získať paušál na nákup
odevov, obuvi, pracovných
pomôcok a podobne. Mesto
by sa malo o výsledku svojej
žiadosti dozvedieť na jar, pro-
jekt by sa mohol realizovať
od mája roku 2024.

Viera Legerská

MESTO MARTIN vyhlasuje

podľa ustanovení § 281 až § 288
Obchodného zákonníka
obchodnú verejnú súťaž
č. 2/2023 „**PREDAJ NEHNU-
TEĽNÉHO MAJETKU**“

Predmetom predaja je nehu-
teľný majetok v katastrálnom
území Martin, a to **stavba
s. č. 4275 ostatný objekt**,
na parc. č. 1330 k. ú. Martin
a pozemok registra C KN
parc. č. 1330, zastavaná plocha
a nádvorie o výmere 222 m²,
evidované Okresným úradom
Martin, katastrálnym odborom
na LV č. 3734.

Bližšie informácie o pod-
mienkach súťaže nájdete na
úradnej tabuli mesta (pri MsÚ
Martin) a webovej stránke
www.martin.sk.

Od polovice decembra vedie Okresný úrad v Martine Miroslav Kovalčík

Miroslav Kovalčík, nový prednosta
Okresného úradu v Martine.
Foto: Roman Kopka

Nový prednosta sa vrátil do známeho prostredia, v štátnej správe na rôznych pozíciách pracuje bezmála tridsať rokov.

Novým prednostom Okresného úradu v Martine je z rozhodnutia Vlády SR Miroslav Kovalčík. Vo funkcii, ktorej sa ujal 15. decembra minulého roku, nahradil Vladimíra Polakoviča.

„Naposledy som síce pracovne pôsobil v súkromnom sektore – v Slovenských liečebných kúpeľoch Turčianske Teplice, ale problematika štátnej správy mi nie je cudzia. Viac rokov som bol prednostom Okresného úradu v Turčianskych Tepliciach, no predtým som pracoval aj na Okresnom či Obvodnom úrade v Martine, rovnako tak aj na niekdajšom Krajskom úrade v Žiline. Suma sumárum, v štátnej správe som pôsobil bezmála 30 rokov. Poznám problematiku a aj ľudí, vrátil som sa do

známeho prostredia. Napokon v Martine som aj býval, v minulosti som zastával aj funkciu poslanca mestského zastupiteľstva za mestskú časť Priekopa,” povedal Miroslav Kovalčík.

Ostali sme na polceste

Okresné úrady prechádzali významnou reformou v roku 2013, bola zrušená špecializovaná štátna správa a jej úrady sa vrátili pod správu okresov vo forme jednotlivých odborov. Na Slovensku začali v okresných mestách vznikať klientské centrá, aby občan pod jednou strechou vybavil všetko, čo potrebuje.

„Žiaľ, Martin pri tejto reforme ostal niekde na polceste, za čo, samozrejme, neviním svojich predchodcov. Viem, že na stole boli viaceré projekty, no zatiaľ sa z rôznych dôvodov nezrealizovali. Jednou z mojich priorít bude, aby sme sa k vybudovaniu nového okresného úradu, s kompletným servisom pre občanov, čo najviac priblíži-

li,” zdôraznil nový prednosta Okresného úradu v Martine. Zároveň dodal, že to bude beh na dlhé trate a nedá sa očakávať, že sa v priebehu troch či štyroch rokov bude okresný úrad sťahovať do nových priestorov. „Zatiaľ ani nepadlo finálne rozhodnutie, kde by sa mal tento objekt postaviť,” vysvetlil Miroslav Kovalčík.

Personálne zemetrasenie nechystá

Po zmenách vlády sa medzi pracovníkmi štátnej správy vynárajú obavy z personálnych zmien. Nový prednosta hovorí, že aj z vlastnej skúsenosti vie, že na okresnom úrade pracujú odborníci, ktorí si dobre vykonávajú svoju prácu.

„Prišiel som sem s tým, aby som tento úrad posunul ďalej a nie na to, aby som menil ľudí. Naopak, po odchode niektorých pracovníkov do dôchodku potrebujeme naše personálne sily doplniť. Verím, že všetci poskytneme občanom taký servis a také služby, ktoré im uľahčia vybavovanie vecí, ktoré potrebujú vo svojom živote vybaviť,” zdôraznil Miroslav Kovalčík, ktorý sa teší aj na vzájomnú spoluprácu s primátormi miest a starostami obcí. „Je to ďalšia priorita, pretože spoločne nám záleží na tom, aby sa okres Martin či región Turca čo najviac rozvíjal.”

Roman Kopka

Mesto Martin má nového hlavného architekta, uspel vo výberovom konaní

Doterajšia riaditeľka Útvary hlavného architekta skončila vo funkcii k 31. decembru minulého roku na základe rozhodnutia mestského zastupiteľstva. Nový riaditeľ UHA sa funkcie ujal 8. januára.

Novým riaditeľom Útvary hlavného architekta mesta Martin sa stal Mgr. art. Roman Gatial. O jeho vymenovaní rozhodli poslanci na rokovaní mestského zastupi-

teľstva, ktoré sa uskutočnilo v prvý januárový piatok. Za jeho vymenovanie hlasovalo 23 poslancov, nikto nebol proti a dvaja sa zdržali hlasovania.

V dôvodovej správe bolo uvedené, že Roman Gatial je absolventom Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, odbor architektúra. Je zapísaný do zoznamu autorizovaných architektov. Štyri roky pôsobil ako hlavný architekt mesta Prievidza. Viac

ako 25 rokov viedol architektonickú kanceláriu.

Romana Gatiala do funkcie odporučila päťčlenná výberová komisia, ktorej predsedal viceprimátor Stanislav Thomka. Jej členmi ďalej boli: poslanec Martin Lepej, architekt Imrich Pleidel, vedúca stavebného úradu MsÚ v Martine Eva Cinková a vedúca oddelenia služieb a vnútornej správy Miroslava Krovinová.

„Po preskúmaní predložených dokladov bolo

zistené, že uchádzač splnil kvalifikačné predpoklady výberového konania, bol pozvaný na výberové konanie a výberového konania sa zúčastnil. Výberové konanie sa uskutočnilo osobným pohovorom a psychodiagnostikou vybraných zručností. Podmienkou postupu uchádzača na psychodiagnostiku vybraných zručností bolo úspešné zvládnutie osobného pohovoru,” píše sa v zápisnici z výberového konania. **(KP)**

Novým riaditeľom martinskej nemocnice je Peter Durný

Rodák z Martina dlhé roky pôsobil na Liptove, do Turca prichádza z Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku, kde bol primárom neurochirurgickej kliniky.

Univerzitná nemocnica Martin má od 10. januára nového riaditeľa. Stal sa ním Peter Durný, ktorý v tejto pozícii nahradil odvolaného Ivana Kocana. Kocan viedol nemocnicu od februára minulého roka.

Durného vymenovali na dobu určitú, a to do obsadenia miesta úspešným uchádzačom výberového konania.

Nového riaditeľa nemocnice do funkcie na druhý deň po jeho menovaní priamo v Martine uviedla ministerka zdravotníctva Zuzana Dolinková. Pri tejto príležitosti okrem iného povedala, že od poklepávania základného kameňa novej nemocnice ešte z čias vlády Eduarda Hegera už uplynulo veľa času, ale odvtedy sa podľa jej slov na tom mieste veľa neudialo.

„Cieľom výmeny vedenia UNM je predovšetkým to, aby sa všetky procesy zefektívnilo, aby sme manažovanie a riadenie nemocnice zrýchlili, aby sa projektový tím

takpovediac zobudil a stihli sme tak plniť všetky mílniky Plánu obnovy a odolnosti. Jednoducho, aby hrubá stavba novej nemocnice do júna 2026 stála,“ povedala ministerka Zuzana Dolinková.

Nový riaditeľ UNM zdôraznil, že jednou z jeho priorít bude podpora rozvoja Univerzitnej nemocnice Martin ako inovatívneho zdravotníckeho zariadenia, ktoré je zároveň kvalitnou výučbovou základňou Jesseniovej lekárskej fakulty.

„Mojím cieľom je tesne prepojiť klinický a akademický priestor spoločne s výskumom. Dôležitá je spolupatričnosť a vzájomná dôvera v kolektívoch, ktorá sa následne odráža aj v komforte a spokojnosti pacienta, ktorý má byť základným menovateľom nášho snaženia,“ povedal Peter Durný s tým, že ďalšou podstatnou úlohou bude dosiahnutie vyššieho stupňa – IV. kategórie v rámci optimalizácie siete nemocníc.

Na stretnutí s novým vedením nemocnice bol aj primátor Martina Ján Danko. Na tlačovej besede zdôraznil, že je najvyšší čas vysúkať si

rukávy, aby sa výstavba novej nemocnice mohla v krátkom čase začať

„Je najvyšší čas skončovať s týmto skanzenom, aby Univerzitná nemocnica Martin prešla do nových moderných priestorov, ktorú si lekári a experti pôsobiaci na rôznych postoch zaslúžia.“

Nový riaditeľ UNM Peter Durný je absolventom Jesseniovej lekárskej fakulty Martin, UK Bratislava. Má špecializácie v odboroch chirurgie a neurochirurgie, ako aj zdravotnícky manažment a financovanie. Od roku 2004 pôsobí na Neurochirurgickej klinike Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok. Do roku 2008 bol zástupcom primára kliniky, v rokoch 2008 až 2014 pôsobil ako prednosta tejto kliniky a od roku 2014 je primárom Neurochirurgickej kliniky Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok. Predtým pracoval ako lekár aj v Nemocnici s poliklinikou Žilina či Fakultnej nemocnici s poliklinikou Martin.

Roman Kopka

Ministerka zdravotníctva Zuzana Dolinková vymenovala do funkcie riaditeľa UNM Petra Durného. Foto: UNM

www.stodolakesta.sk stodolaakesta.sk

EVENT SPACE
STODOLA KESTA

- Rodinné oslavy
- Svadby
- Konferencie
- Firemné večierky
- Eventy

R24-01-01

Veľká anketa mestských častí: Čo sa podarilo a na čom pracujú

Poslancov martinských mestských častí sme sa pýtali:

1. Aké akcie sa vám v mestskej časti podarilo zrealizovať?
2. Na čom prioritnom budete v tomto roku pracovať?

Zrevitalizovaný park na Námestí protifašistických bojovníkov je aj vhodným miestom na organizáciu rôznych komunitných podujatí. Foto: Maroš Chvojka

program, v ktorom vystúpili deti z MŠ Podhájska. Pozitívne ohlasy malo aj podujatie k MDD v Okresnom riaditeľstve HaZZ na Podháji a tiež akcia venovaná očiste okolia rieky Turiec.

Napriek výrazne obmedzeným finančným možnostiam sme sa zamerali aj na opravu lavičiek, dopĺňali nové, renovovali sme aj prvky na detskom ihrisku a čiastočne opravovali havarijné výtlky na cestách.

2 V tomto roku budeme pokračovať v začatých projektoch, chceme sa napríklad posunúť v investičnej akcii, ktorá sa

týka vybudovania chodníka na Ulici hrdinov SNP. Ďalej by sme radi vypracovali projekt športoviska – kurty, pre ktorý hľadáme spôsob financovania cez eurofondové výzvy. K prioritám VMČ patrí aj vybudovanie oddychovej zóny na Hollého ulici. Štúdiu už máme, pripravovať sa bude projektová dokumentácia.

V našich plánoch počítame aj s vybudovaním zeleného parkoviska pri ZŠ s MŠ Podhájska, ktoré je momentálne provizórne vysypané štrkom. No a v neposlednom rade VMČ chce byť nápomocný pri projekte na zateplenie ZŠ s MŠ Podhájska.

Avšak bez dotácií mesta pre mestské časti, ktoré sú aktuálne pre rok 2024 vo výške nula eur, bude naša činnosť obmedzená na minimum.

(KP)

MČ PODHÁJ-STRÁNE: Chcú sa pustiť do prípravy projektu nového športoviska

Odpovedá Filip Horanský, poslanec MČ Podháj-Stráne

1 Určite najväčšou udalosťou minulého roka z pohľadu Podhája a Stráni bolo otvorenie zrenovovaného parku

na Námestí protifašistických bojovníkov, čo bola hlavná priorita aj predchádzajúceho výboru. V parku by sme radi, ak nám to financie dovoľia, organizovali rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, ako bol napríklad vianočný

MČ MARTIN-PRIEKOPA: S priestorom ovocného sadu majú plány

Odpovedá Lubomír Vaňko, poslanec a predseda VMČ Martin-Priekopa

1 Celá spoločnosť v minulom roku čelila neprijemnej ekonomickej kríze, ktorá, či si to priznáme alebo nie, negatívne ovplyvňuje aj činnosť samospráv. Napriek tomu sme sa snažili spolu s kolegami z výboru riešiť aspoň rôzne menšie opravy sídliskového mobiliáru. Ale čiastočne sme opravili aj mostík cez potok Jordán. Vymenili sa na ňom plechy, opravili poškodené

spodné vzpruhy a spoje tak, aby sa na niekoľko rokov zaručila bezpečnosť chodcov. Tešíme sa aj z nového ovocného sadu pri ZŠ Priehradná, zasadených bolo okolo 30 stromčekov a kríkov, o čo sa tiež postarali naši školáci. Ide o projekt Jedlý ostrov, na ktorom pracovali Stanislav Thomka a Martin Hudec. Dobrou investíciou je aj inštalovanie kamerového systému pri polopodzemných kontajneroch na Kolónii Hviezda, kde sa nám hromadil rôzny odpad dovezený z rôznych častí Martina. Zdá sa, že to pomohlo,

situácia sa v tomto smere zlepšuje. Pozitívny ohlas majú aj naše rôzne kultúrno-spoločenské akcie, ktoré najčastejšie organizujeme v priekopskom SIM-e.

2 Pomaly sa už zaoberáme fašiangami, ktoré sa tento rok uskutočnia 10. februára v objekte občianskej vybavenosti na Lipovej ulici. Samozrejme, pokračovať chceme aj v našich tradičných podujatiach ako je MDD či Priekopský deň. Určite máme v pláne postup-

ne zrevitalizovať aj priestor spomínaného ovocného sadu a v pláne máme oživiť aj priestor pri kolkárni, kde by mohla vzniknúť nová oddychová zóna.

(KP)

V Priekope vlani opravili mostík cez potok Jordán. Foto: Roman Kopka

MČ MARTIN-STRED: Podarilo sa naštartovať verejné zasadnutia výboru mestskej časti

Odpovedá Juraj Stahl, poslanec a predseda VMČ Martin-Stred.

1 V prvom volebnom roku sme veľa pozornosti venovali zapojeniu občianskych združení a aktivistov do diania v meste. Podarilo sa nám naštartovať verejné zasadnutia výboru mestskej časti, ktoré sa konali v apríli a decembri aj s pozvanými hosťami, aby sa mohli rozdiskutovať témy, ktoré najviac zaujímajú občanov. Ukázalo sa, že to bol dobrý krok, občania nám vo viacerých oblastiach naznačili, čo je pre ich život dôležité a čo treba riešiť. Jednou z dominantných tém bola aj statická doprava a doprava v centre a širšom centre mesta. Pozornosť sme venovali téme parkovania, a to najmä po zákaze parkovania na chodníkoch, ktorý začal v minulom roku platiť. Riešili sme aj dopravnú situáciu v problematických oblastiach, ako je zjednosmernenie ulíc či vyznačenie parkovania na chodníkoch.

Ďalšou oblasťou, ktorá bola v centre pozornosti výboru, bola snaha o pasportizáciu zelene a postupné

odstraňovanie dlhodobou problematickej zelene.

2 Je toho viac, čo chceme rozvíjať. Spomeniem iba tie najdôležitejšie témy. Jednou z nich je spustenie parkovacej politiky v mestskej časti ako pilotnej v rámci mesta. Venovať sa budeme problému pohybu vozidiel, chodcov a cyklistov v pešej zóne. Podporíme tiež podujatia konané v centre mesta, ktoré organizujú občianske združenia a iniciatívy. S tým súvisí aj oživenie Hviezdoslavovho parku ako miesta, v areáli ktorého sa môžu konať mnohé kultúrne či spoločenské aktivity. Rovnako to platí o Malej hore, ktorej potenciál ešte nie je využitý a môže sa stať ďalšou lokalitou pre kultúrne a iné podujatia. Zo zreteľa nespustíme ani starostlivosť o zeleň v centre a budeme sa usilovať o zavedenie separovaného zberu odpadu na pešej zóne.

(KP)

Poslanci mestskej časti Stred chcú v tomto roku pre rôzne spoločenské a kultúrne podujatia lepšie využiť potenciál nielen Hviezdoslavovho parku, ale aj Malej hory, ktorej sa doposiaľ, až na úpravy zelene, spoločenská činnosť nedotkla.

Foto: Viera Legerská

MČ MARTIN-SEVER: Ľudí trápí nedostatok parkovacích miest

Odpovedá Jozef Krištoffy, poslanec MsZ za MČ Martin-Sever.

1 Minulý rok bol prvým povolebným, preto sme na jeho začiatku riešili volebný program a spôsob komunikácie s občanmi, vrátane verejných stretnutí s nimi. Vzhľadom na rozpočet mestskej časti sme sa nemohli venovať väčším investíciám, prednosť mal servis pre občanov vo viacerých oblastiach života. Išlo najmä o riešenie starostlivosti o zeleň, parkovanie, opravu výtlkov, výrub a orez rôzne poškodených drevín, opravu a výmenu hracích prvkov na detských ihriskách a podobne. Z rozpočtu mestskej časti sme napríklad na hracie prvky vyčlenili 2 500 eur s tým, že práce sústredíme predovšetkým na ihriská na Severnej a Zvolenskej ulici. Venovali sme sa aj príprave projektu detského ihriska na Ulici Červenej armády. V rámci postupného riešenia statickej dopravy pribudlo na Školskej ulici a Ulici kozmonautov nové značenie parkovania, ktoré bolo v réžii spoločnosti Turiec. Na pravidelných stretnutiach VMČ sme sa zaoberali aj podnetmi od občanov, ktoré boli veľmi inšpiratívne a pomohli nám zorientovať sa v tom, čo uprednostňujú. Dominantnými v nich boli napríklad

rozširovanie možností na parkovanie, ošetrovanie zelene či rozmiestňovanie smetných nádob. V rámci možností sme sa im venovali.

2 Väčšinou pôjde o bežné komunálne témy, ktorými sa budeme zaoberať. Budú sa opravovať výtlky, orezávať dreviny, lebo v mestskej časti je toho pooznačovaného hodne a niektoré dreviny už ohrozujú bezpečnosť a majetok ľudí. Žiadali sme preto aj mesto, aby urobilo pasportizáciu zelene a spracovalo manuál starostlivosti o ňu. Na jar nás čaká očista mestskej časti od lístia, ktoré sa na jeseň nehrabalo, a počas celého roka aj oprava a výmena hracích prvkov na detských ihriskách. Na základe požiadaviek občanov budeme meniť lavičky na jednotlivých uliciach. V dlhodobom pláne je parkovacia plocha na Jilemského 55, v tomto roku by ju akciovka Turiec mala zrealizovať. Každá mestská časť v Martine má vytypovať nové dve miesta na polopodzemné kontajnery, takže aj toto budeme riešiť. A, samozrejme, pripravíme niekedy pred odchodom na letné prázdniny podujatie pre rodiny s deťmi. To minuloročné bolo veľmi úspešné. (VL)

MČ MARTIN-KOŠÚTY: Budeme ďalej pokračovať v podpore dobrých nápadov

Odpovedá Jozef Petráš,
poslanec a predseda VMČ
Martin-Košúty

1 V spolupráci s Hurbankou sa nám podarilo prvýkrát v histórii zrealizovať participatívny rozpočet priamo v škole. Žiaci v spolupráci s pedagógmi pripravili zaujímavé projekty. Navzájom si ich predstavili a demokratickým hlasovaním vybrali víťazné, ktorých realizáciu sme zafinancovali. Škole sme opakovane pomohli vyčlenením chýbajúcich finančných prostriedkov z rozpočtu VMČ na projektovú dokumentáciu, aby sa mohla uchádzať o eurofondy. Organizačne aj finančne sme podporili očistu mestskej časti, do ktorej sa okrem žiakov školy tradične zapojili aj dobrovoľníci.

V rekapitulácii za rok 2023 samozrejme nesmie chýbať obľúbené jazierko. VMČ finančne podporil okrem očisty

aj výrobu a inštaláciu nových drevených rybičiek, ktoré tam minulý rok pribudli. Počas roka sme kontinuálne riešili aj rekonštrukciu a navyšovanie parkovacích miest. Okrem iného sme strážili, aby zahusťovanie územia súkromnými investičnými projektami nešlo na úkor kvality života obyvateľov Košút. V spolupráci s UHA sme na jeseň priamo na mieste predstavili štúdiu výsadby zelene v priestore za Jantárom pri Kauflande. Jeho prvú etapu chceme realizovať v roku 2024.

2 V roku 2024 budeme pokračovať v podpore dobrých nápadov a aktívnych komunít v Košútoch. Hneď na jar predstavíme úplne nový projekt zameraný na skrášľovanie Košút. Pokračovať budeme aj v podpore akcií v okolí jazierka. Časť podujatí sa však pokúsime vziať aj priamo do sídliska. Prvou lastovičkou

Obyvatelia diskutovali s poslancami o výsadbe zelene v priestore za Jantárom pri Kauflande. Prvá etapa by sa mohla začať už v tomto roku. Foto: Roman Kopka

bol decembrový Mikuláš, na ktorý prišlo pár stoviek detí a rodičov. Ak sme spomenuli jazierko, pracujeme na tom, aby mesto získalo k okoliu jazierka právny vzťah, čo nám umožní pripraviť pravidlá pre organizované podujatí. Dobrou správou v oblasti parkovania je, že po rokovaní začatých v roku 2023 je na spadnutie dohoda so súkromným majiteľom, ktorá okamžite navýši chýbajúce kapacity o niekoľko desiatok parkovacích miest v Košútoch. Asi si to mnohí nevšimli, ale nakoniec sa vyjasnili aj hranice medzi jednotlivými mestskými časťami. Mestská časť Košúty smerom k Martinským holiam

siaha až po rieku Turiec, ktorá sa stala prirodzenou hranicou na našej severnej strane. Nielen v tejto časti chceme riešiť poriadok a nakladanie s odpadom v záhradkárskejších oblastiach. Alarmujúcou je aj dopravná bezpečnosť peších smerujúcich do športového areálu Pltníky, hlavne detí, ktoré križujú železniciu a Priekopskú ulicu cestou do skejtparku a na pump track. Už sme začali zisťovať, či nám majetkové pomery umožnia realizovať opatrenia na zvýšenie bezpečnosti.

(KP)

MČ ĽADOVEŇ-JAHODNÍKY-TOMČANY: Priorít na rok 2024 je viac

Odpovedá Marína Gallová,
poslančka a predsedníčka
VMČ Ľadoveň-Jahodníky-
Tomčany.

1 Počas minulého roka sme sa v mestskej časti sústredili na niekoľko akcií, ktorých výsledok už obyvatelia vidia. Spomeniem napríklad rekonštrukciu chodníka na Robotníckej ulici, ale aj ihriska na Ulici J. Šimka, opravovali sme chodník pri predajni COOP Jednota na Ľadovni, ale aj priestor vjazdu k hromadným garážam na Konevovej ulici a mobiliár na detskom ihrisku na Kronerovej ulici pri Le Monde. V priebehu roka sme vytypovali a odsúhlasili

poradie a umiestnenie hniezd polopodzemných kontajnerov, ktoré budú na uliciach Šimka, Gogoľovej, Petrikoviche, Kronera, Šipoša a Textorisovej.

Venovali sme sa aj budúcnosti a zabezpečovali sme spracovanie projektovej dokumentácie pre revitalizáciu školského dvora ZŠ na Ul. J Kronera, ale aj dokumentácie pre rekonštrukciu telocvične v tej istej škole. Zabezpečovali sme tiež štúdiu revitalizácie jahodníckych schodov a verejnej plochy pri konečnej zastávke MHD pri Sommelierovi. Samozrejme, ide iba o stručný výpočet. Venovali sme sa aj drobným opravám mobiliáru, osadzovaniu lavičiek, oprave výtlkov, ale to sú práce, ktoré

patria ku každému volebnému roku.

2 Z priorit na tento rok určite treba spomenúť výstavbu spomínaných polopodzemných kontajnerov. Nie je to dôležité iba z hľadiska zberu separovaného odpadu a jeho bezpečnejšieho uloženia, ale uvoľnia sa nám tým aj plochy na nové parkoviská, čo v mestskej časti potrebujeme. K dominantám patrí aj vysporiadanie pozemkov pod jahodníckymi schodmi a s tým súvisí aj príprava projektovej dokumentácie na túto investíciu, ktorej súčasťou bude aj oddychová zóna v okolí schodov. Venovať sa určite

budeme aj podpore projektov materských a základných škôl a centier voľného času, ktoré majú zaujímavé plány, a tiež revitalizácii detských ihrísk v mestskej časti. V pláne je aj revitalizácia areálu okolo prameňa Medokýš.

(VL)

Niekoľko mesiacov museli obyvatelia Ľadovne obchádzať rozbitú časť chodníka pri jednotárskom supermarkete po frekventovanej ceste. Už nemusia. Foto: Viera Legerská

MČ MARTIN-ZÁTURČIE: Ošumelé asfaltové plochy premenili na atraktívne ihrisko

Odpovedá **Tomáš Zanovít**, poslanec MČ Martin-Záturčie.

1 Spolu s kolegami poslancami Petrom Törökcom, Róbertom Gajdošom a Michalom Uherčíkom, ale aj s občanmi či občianskymi združeniami sme v priebehu minulého roka riešili viaceré aktivity. V oddychovej zóne pri vojenskej bytovke sme štrkom vysypali chodník, ktorý teraz asi najčastejšie využívajú psíčkari. Medzi bytovkami na Gándhího ul. a Š. Furdeka sme finančne podporili premenu málo využívanej asfaltovej plochy na basketbalové ihrisko, ktoré po úprave žiari pestrými farbami, o čo sa postarali chalani zo Street Art

Academy. Tí nám pomohli aj s nastriekanim ďalšej plochy vo vnútrobloku na Ulici P. V. Rovnianka. Aj vďaka iniciatíve občianskeho združenia Turiec pre deti sme ďalšiu ošumelú asfaltovú plochu vo vnútrobloku na Gándhího ul. premenili na dopravné ihrisko. Dlhodobým problémom sídliska v Záturčí je stav pešieho plató. Dobrou správou je, že finišujeme s I. etapou jeho rekonštrukcie, ktorá sa týka opravy rampy a schodíšťa zo severnej strany, je treba ešte niektoré nedostatky odstrániť. Pokiaľ ide o detské ihriská, na niektorých z nich sme dopĺňali hracie prvky. No a v neposlednom rade sme buď sami alebo v spolupráci s občianskymi združeniami a hasičmi organizovali viacero

Vynovené basketbalové ihrisko si aj vďaka atraktívnemu vzhľadu rýchlo našlo svojich priaznivcov. Foto: Roman Kopka

už tradičných športových, resp. kultúrno-spoločenských podujatí, ako napríklad MDD, Záturčiansky deň či detskú ligu mladých hasičov. Samozrejme, že v rámci našich možností finančne podporujeme aj školské zariadenia, ktoré pôsobia v našej mestskej časti.

2 Dlhodobo máme v spolupráci s mestom rozpracovaný projekt cyklochodníka od ZŠ A. Stodolu až po OC Tulip po

pri rieke Turiec, samozrejme radi by sme II. etapou pokračovali v rekonštrukcii pešieho plató. Spolupracujeme aj so spoločnosťou Turiec, a. s., pri rozširovaní niekoľkých parkovísk. Rozpracované sú aj projekty, ktoré sa týkajú ZŠ A. Stodolu a boli by sme radi, ak by sa čo najviac priblížili k realizácii. Či už ide o modernizáciu učebni alebo vybudovanie atletickej dráhy. **(KP)**

ZBERNÉ MIESTA VIANOČNÝCH STROMČEKOV

Súčasťou sociálnej politiky mesta Martin je aj varenie obedov pre seniorov a aj ich rozvoz do domácností.
Foto: Roman Kopka

Služby pre seniorov v meste Martin, čoho sa týkajú a aké sú poplatky

V Martine má trvalý pobyt takmer 14 400 ľudí vo veku nad 60 rokov. Je to viac ako 27 percent z celkového počtu obyvateľov mesta. Je pochopteľné, že mesto v rámci finančných možností a jednotlivých priorít poskytuje seniorom celú škálu služieb. Je namieste pripomenúť si ich.

Priority mesta vo vzťahu k seniorom

Sú definované v komunitnom pláne mesta, v ktorom si stanovuje ciele a pravidelne ich vyhodnocuje. Niektoré sú trvalé iné krátkodobé, ktoré vychádzajú z finančných možností mesta.

Jednou z najdôležitejších priorít je poskytovanie čo

najširšieho spektra sociálnych služieb čo najväčšiemu počtu obyvateľov, ktorí sú na tieto služby odkázaní. Spolupracuje pritom aj s neverejnými poskytovateľmi a hľadá v tejto spolupráci čo najefektívnejší model.

Ktoré služby definuje komunitný plán

- Vytvárať podmienky na sociálnu inklúziu znevýhodnených skupín obyvateľov aj prostredníctvom dotácií z rozpočtu mesta.
- Rozvíjať terénnu formu poskytovania sociálnych služieb so zameraním na podporu terénnej sociálnej služby krízovej intervencie, ale aj podporu komunitnej práce a komunitnej rehabilitácie

v rámci komunitného centra.

- Rozvíjať terénnu formu poskytovania sociálnych služieb so zameraním na opatrovateľskú službu a prepravnú službu a udržateľnosť ich poskytovania.
- Podporovať rozvoj podporných sociálnych služieb, napríklad služieb v dennom centre a jedálni.
- Rozširovať sieť o nové sociálne služby.
- Realizovať opatrenia a vytvoriť podmienky na vznik zariadení v rámci sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zmysle pôsobnosti obce.
- Rozvíjať spoluprácu s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb, občianskymi združeniami, neziskovými organizáciami, spolkami.

- Aktívne sa zapájať do opatrení trhu práce s cieľom podpory zamestnanosti v meste.
- Zvyšovanie informovanosti verejnosti o sociálnych službách a sociálnej starostlivosti.
- Podporovať vzdelávanie zamestnancov mesta v sociálnej oblasti a vytvárať priestor na primerané finančné ohodnotenie.
- Podporovať možnosť zapojenia sa do projektov výstavby, rekonštrukcie bytov nižšieho štandardu so zameraním na vytváranie podmienok pre postupného bývania.
- Vytvoriť sociálny podnik s výraznými sociálnymi cieľmi a zámermi, ktorý bude zamestnávať ľudí so zdravotným postihnutím alebo osoby inak znevýhodnené na trhu práce.
- Podporovať a rozširovať poskytovanie sociálnych služieb vo verejných zariadeniach sociálnych služieb pre občanov s trvalým pobytom v meste Martin, teda v zariadeniach pre seniorov.

Využitie moderných technológií v servise pre seniorov

Spolu s partnermi z Grécka, Belgicka, Rumunska a Rakúska a viacerými zahraničnými univerzitami mesto úspešne odštartovalo nový vedecký projekt zameraný na využitie umelej inteligencie na zvýšenie občianskej participácie – ITHACA. Jednou zo skupín, na ktoré sa v projekte prihliada, je skupina seniorov, zdravotne a sociálne znevýhodnených.

Centrá sociálnych služieb pre seniorov

Od mája minulého roku je plne funkčné mestské Centrum sociálnych služieb na Podháji pre 40 klientov, vo fáze prípravy je ďalšie takéto

centrum, a to v centre mesta pri areáli kuchyne a jedálne pre seniorov na Škultétyho ulici. K jeho odovzdaniu by malo dôjsť v tomto roku. Mesto plánuje v existujúcom Centre sociálnych služieb na Podháji zriadiť i denný stacionár.

Klubový život seniorov

Mesto Martin má v troch budovách denných centier (Škultétyho 15 v Martine, I. kolónia č. 12 v Martine-Priekope a Pri Zbrojnici 1 v Tomčanoch) 11 klubov seniorov. Každý klub má ročne k dispozícii 500 eur, ktoré môžu použiť na prepravu, kúpu občerstvenia a darčkov. Mesto Martin každoročne, najmä v rámci Mesiaca úcty k starším, pripravuje pre seniorov mesta kultúrne akcie a športový deň seniorov.

Cestovanie v autobusoch DPM

Pre občanov nad 62 rokov, držiteľov preukazov ŤZP/ŤZP-S a držiteľov Janského plakety s trvalým pobytom v Martine, ktorí môžu cestovať s dopravnou kartou bezplatne, sa v minulom roku zaviedol ročný poplatok za správu dopravnej karty vo výške 5 €. Tento poplatok sa strhne raz ročne z kreditu na dopravnej karte po jej priložení k odbavovaciemu zariadeniu vo vozidle.

Jedáleň a kuchyňa pre seniorov a na pomoc odkázaným obyvateľom

Kuchyňa na Škultétyho 15 v Martine momentálne v priemere denne pripravuje

okolo 537 obedov, viac ako 350 porcií sa rozváža do domácností. Náklady na jedno uvarené jedlo sú teraz 3,90 eura. Výška úhrady za obed sa pre stravníka rovná percentuálnemu rozdielu celkovej hodnoty jedla v závislosti od výšky jeho príjmov, a to v porovnaní s výškou životného minima. Výška úhrady za klienta za donášku stravy do domácnosti za jedno jedlo je toho času 0,50 eura a finančný príspevok mesta 0,25 eura.

Opatrovateľská služba v teréne

Mesto opatrovateľskú službu v teréne zabezpečuje prostredníctvom 41 opatrovateľiek. Aktuálne sú ekonomicky oprávnené náklady na jednu hodinu opatrovateľskej služby – 9,48 eura.

Pri určení výšky úhrady prijímateľa sociálnej služby za hodinu poskytovanej opatrovateľskej služby sa vychádza z výšky rozdielu medzi ekonomicky oprávnenými nákladmi za hodinu opatrovateľskej služby za predchádzajúci kalendárny rok a výškou príjmu klienta.

Príjem klienta v eurách	Úhrada klienta za hodinu opatrovateľskej služby
Do 499,99	1,20
Od 500–699,99	2,00
Od 700	3,40

Prepravná služba

Aktuálne ekonomicky oprávnené náklady na jeden kilometer jazdy prepravnej služby sú 4,55 eura. Výška úhrady za prepravnú službu sa odvíja od kategórie.

Kategória	Úhrada od občana v eurách/km
FO s nepriaznivým zdravotným stavom	0,70
FO s posudkom ÚPSVaR, ktoré pobe- rajú peňažný príspevok na prepravu	1,20
FO s posudkom ÚPSVaR, ktoré nepoberajú peňažný príspevok na prepravu	0,70

Mesto Martin účtuje rovnako v eurách takt

Stojné do 30 min	0
Stojné nad 30 min	1 za každú hodinu

Mesto Martin účtuje za použitie schodolezu v eurách:

Použitie schodolezu	1
---------------------	---

Viera Legerská
ZDROJ: MsÚ MARTIN

Príjem /mesiac/FO	Úhrada FO % z celkovej ceny stravného lístka príspevok mesta % z celkovej ceny stravného lístka	Príspevok mesta % z celkovej ceny stravného lístka
do výšky ŽM	44 %	56 %
do výšky 1,2 – nás. ŽM	71 %	29 %
do výšky 2 – nás. ŽM	80 %	20 %
do výšky 3 – nás. ŽM	89 %	11 %
viac ako 3 – nás. ŽM	100 %	0 %

KOMENTÁRANINY MILANA LECHANA

Retro

- Aký darček ti dal frajer pod stromček?
- Kožuch.
- A sedí?
- Sedí. Mali tam priemyselnú kameru.

Zhovárajú sa dve priateľky:

- Dostala si na narodeniny aj nejaké prekvapenie?
- Áno, od teba. Darovala si mi knihu, ktorú som ti dala na Vianoce.

Žiakoviny

- Prskavky mám veľmi rád, a keby to šlo, tak by som prskal celé zimné prázdniny.
- Január patrí medzi chladné mesiace, lebo sa nosí vysvedčenie.
- Ja sa tak strašne rada korčuľujem, žeby som na ľade aj spala.
- Meluzína je vietor, ktorý kvíli, lebo mu je zima.
- Hokejisti naháňajú puk, ale nie a nie ho chytiť.

He-he-hefty

- Naozaj si nepočul tú strašnú víchricu v noci?
- Nie, rozprával som sa so ženou.

Otec so synom stoja pred výkladom obuvi a on mu vraví:
- Oci, kúp mi tieto topánocky.
- Čuš! Najskôr znošíš korčule.

KULTÚRNE MENU

● **Kino Moskva:** Perinbaba a dva svety (18.–19.1.), Chlapec a volavka (18.–22.1.), Bláznivý piknik (20.–21.1.), Strašidlo cantervillské (18.–22.1.), Tretí koniec palice (22.1.), Nerozlučná dvojka (25.–29.1.), Aristokratka ve varu (25.–26.1.), Maliar jej tela (28.1.), Karlos (29.1.), BE2CAN: Piesne Zeme (25.1.), Galéria Boha (26.1.), Bastard (27.1.), Na ceste s mamou (28.1.), Bozk (29.1.), Martinský OTAKU: Maboroshi (27.1.).

● **Slovenské komorné divadlo:** Hekuba (20.1.), Doma – všade – dobre – najlepšie (25.–27.1. a 30.1.), Zem pamätá (31.1.).

● **L. S. (De)materializovaná.** Repríza výstavy Ľuby Sajkalovej prezentuje najdôležitejšie diela autorky, potrvá do 24.2.

● **Zimná krajina.** Tematická výstava členov Štúdia turčianskych neprofesionálnych výtvarníkov v Klube TKS. Potrvá do 31. januára.

● **Janez Pluhar.** V sídelnej budove SNK je od 16.11. inštalovaná výstava venovaná životu a dielu slovinského vynálezcu Janeza Pluhara, ktorému sa ako prvému na svete podarilo vytvoriť fotografiu na skle.

● **Diškurovanie.** Pravidelné stretnutie so znalcom martskej minulosti Igorom Dobrovolným bude 24. januára o 16. h.

● **Dielo mesiaca.** Je ním Krajina od Dezidera Millyho, 1969, olej na preglejke. Je vystavený na prizemí Turčianskej galérie.

● **Mäkkýše svetových oceánov.** Výstavu venovanú rôznorodosti ulitníkov a lastúrníkov si môžete v Múzeu Andreja Kmeťa pozrieť do 4. februára.

● **Už sa fašiang kráti.** Prvé tohtoročné podujatie národopisného roka v skanzene bude 11. februára. Návštevníkov čaká obchôdzka tradičných masiek, pochovávanie basy a iná fašiangová veselosť.

● **Zlatá baňa.** Divadelná komédia z prostredia súkromnej kliniky plastickej chirurgie. Dom odborov Strojár, 12. februára o 19. h. (VL)

Čo desaťročie, to viac kapitol činnosti turčianskej osvety

Turčianske kultúrne stredisko v Martine je jednou z piatich kultúrno-osvetových organizácií v našom kraji, ktoré od roku 2002 zriaďuje Žilinský samosprávny kraj. Kapitoly činnosti strediska majú ale členitejšiu históriu, ktorej korene sú spojené so vznikom osvety v Turci v roku 1953. Na sklonku minulého roka si pripomenula sedemdesiat rokov nepretržitej činnosti.

Povedzme si na úvod pri bilancovaní spojenom s týmto medzníkom, čo je poslaním Turčianskeho kultúrneho strediska. „Vytváranie podmienok pre rozvoj miestnej kultúry, záujmovo-umeleckej činnosti, zachovávanie tradícií a zabezpečovanie kultúrno-vzdelávacích aktivít,“ zhrnie riaditeľ strediska Radoslav Pančík.

Široký záber činnosti neprofesionálnej tvorby Konkrétne to znamená, že organizuje podujatia a súťaže zamerané na rozvoj a prezentáciu neprofesionálnej tvorby v rôznych oblastiach,

ide o folklór, tradičnú ľudovú kultúru, umelecký prednes, ochotnícke divadlo, výtvarnú tvorbu, vzdelávanie detí a dospelých, film a fotografiu, ako aj tvorivé dielne.

„Jednou z hlavných priorit je organizácia postupových súťaží a prehliadok každoročne vyhlasovaných Národným osvetovým centrom v Bratislave. Ide o tri krajské súťaže – Vajanského Martin, Jazykom tanca, Turčianske javisko, a šesť regionálnych súťaží, ako sú Turčianske divadelné dni, Dieťa v divadle, Výtvarné spektrum, AMFO, EnikiBeniki, Cineama a výtvarná súťaž vyhlásená Slovenskou ústrednou hviezdárňou Hurbanovo Vesmír očami detí,“ bilancuje riaditeľ.

Prioritou ostáva AMFO Dodáva, že stredisko pripravuje aj tri nepostupové súťaže, teda O zlatú guľôčku, Turiec maľovaný, Slávnosti vašim objektívom a podľa neho prioritou ostáva organizácia celoštátneho kola amatérskej fotografie – AMFO.

AMFO je promované ako Festival amatérskej fotografie, pretože množstvom

Na slávnostnom galavečere k 70. výročiu osvety v Turci bola v Štúdiu SKD inštalovaná aj výstava prác členov Štúdia turčianskych neprofesionálnych výtvarníkov.
Foto: Michal Lašút

svojich sprievodných aktivít presiahol rámec súťaže.

Pod strechou Turčianskeho kultúrneho strediska už vyše štyridsať rokov pracuje Štúdio turčianskych neprofesionálnych výtvarníkov a ešte stále mladý fotoklub TuFoTím. Jeho členovia za pomerne krátky čas, ako hovorí R. Pančík, získali viaceré veľké úspechy najmä v celoštátnom kole fotografickej súťaže AMFO.

Osvetárov čaká jubilejný folklórny festival

Turčianska osveta má naštartované do viacerých aktivít aj v roku 2024. Osvetárov čaká jubilejný 40. ročník Turčianskych slávností folklóru, ktoré sú jediným podujatím v našom regióne, ktoré komplexne mapuje a prezentuje prácu našich folklórnych zoskupení. „K ďalším významným podujatiam bezpochyby patria Letný fotofest, festival Bez hraníc, Osudy, Divadlo k ľuďom, čo je sprievodný program k Scénickej žatve,“ vymenúva R. Pančík.

Nie je to všetko. Aktivít je omnoho viac, pričom ich cieľom je podporovať tradičné podujatia s dôrazom na ich autentickejšť.

„Najmä pri vizuálnom umení sa snažíme o hľadanie nových možností prezentácie. Jednou z nich je napríklad Galéria vitrína v podchode v centre mesta. Vitrína má slúžiť na koncepčné umenie, prezentujúce témy, ktoré rezonujú v našej spoločnosti. Našou snahou je prostredníctvom „umenia vo vitrínach“ prebudiť občiansky aktivizmus na strane aktérov i divákov,“ poukazuje na dôležitú zložku práce martskej osvety riaditeľ.

Viera Legerská

TOP UDALOSTI TÝCHTO TÝŽDŇOV: DOSKY pre Luciu Jaškovú a Mariána Geišberga

Vynikajúcu úrodu úspechov zaznamenalo na sklonku roka Slovenské komorné divadlo. Tri inscenácie minulej sezóny Iokasté, Hekuba a Bačova žena – boli spoločne ako koncept sezóny pod názvom RE:CYKLUS nominované na cenu DOSKY za Mimoriadny počín v činohernom divadle. Samostatnú nomináciu mal umelecký šéf SKD Martin Lukáš Brutovský za réžiu inscenácie Hekuba, scénograf Pavel Borák za scénografické riešenie inscenácie Iokasté a inscenácia Hekuba bola želiemkom v ohni aj medzi inscenáciami. Nominácie na samotné ocenenie premenili Lucia Jašková (Hekuba, trójska kráľovná) a Marek Geišberg (Agamemnon, achájsky kráľ) za najlepší ženský a mužský herecký výkon práve v tejto inscenácii.

Marián Geišberg a Lucia Jašková s DOSKA-mi. Foto: Braňo Konečný

Tomáš Grega získal cenu za postavu Puka v inscenácii Sen noci svätajanskej na Festivale divadiel Moravy a Sliezska. Foto: Braňo Konečný

Ako chutí ovca v žinčici

Zoznam dobrých kníh o Slovensku i Turci nedávno obohatila kniha Jaroslav Hašek a Slovensko alebo Ako chutí ovca v žinčici od publicistu a spisovateľa Igora Váleka.

Rozoberá v nej blízky vzťah spisovateľa a humoristu Jaroslava Jaška k Slovensku a jeho tri prázdninové výpravy v rokoch 1900-1902 po našej krajine.

Poskytla mu inšpiráciu na poviedky i niektoré postavy a situácie v románe o dobrom vojakovi Švejkovi. Obsahuje pútavú koláž z Haškovej korešpondencie, ktorú posielal zo Slovenska do Prahy, jeho stručné prózy i postrehy o lokality, ktoré navštívil.

Dve ceny do divadla z Českého Těšína

V novembri sa divadelný umelecký súbor vrátil z 20. ročníka Festivalu divadiel Moravy a Sliezska v Českom Těšíne s dvoma cenami.

Získali ich Tomáš Grega za postavu Puka v inscenácii Sen noci svätajanskej a za túto inscenáciu Slovenské komorné divadlo Martin získalo aj Hlavnú cenu fes-

tivalu.

Nový organ v kostole na Severe

Kostol Sedembolestnej Panny Márie na Severe má nový organ.

Priviezli ho z Nemecka a nahradil starý, ktorý slúžil tridsať rokov. Je to sedem metrov vysoký, dvojmanuálový hudobný nástroj z roku 1967, má 1 700 píšťal a jeho kúpa s dovozom, rekonštrukciou a inštalovaním stála zhruba 80-tisíc eur.

Doma – všade – dobre – najlepšie

Na scéne Národného domu odpremiéruje Slovenské komorné divadlo 26. januára druhú inscenáciu tejto divadelnej sezóny. Je ním projekt Mariána Amslera a kol. v dramaturgii Róberta Mankoveckého s názvom Doma – všade – dobre – najlepšie, ktorého témou je novodobé sťahovanie za hranice a návraty domov.

Autor je zároveň aj režisér inscenácie, v ktorej budú hrať Matej Babej, Ján Dobrík, Tomáš Grega, Lucia Jašková, Barbora Palčíková, Nadežda Vladařová a František Výrostko.

Viera Legerská

JEDNOU VETOU

●**Medzinárodný deň archeológie.** Pripomenuli si ho v Etnografickom múzeu SNM a jeho súčasťou bola komentovaná prehliadka výstavy Hrady v Turci, odborné prednášky (napríklad aj o blatnickom meči), ukážky výroby stredovekej keramiky a možnosť vžiť sa do kože archeológa.

●**Pomôžem ti učiť sa.** Od novembra sa v Turčianskej knižnici realizuje zaujímavý projekt, v rámci ktorého študenti Gymnázia VPT každý utorok v čase od 15. do 16. h budú pomáhať tým žiakom, ktorí

majú problémy v predmetoch biológia, fyzika, matematika, slovenský, anglický a nemecký jazyk a niečomu nerozumejú, stačí prísť.

●**Poskytujú rešeršné služby.** Knižnica Etnografického múzea SNM, ktorá obsahuje až 55-tisíc zväzkov knižničných jednotiek, už od roku 1991 poskytuje služby aj rešeršné služby vo fotodokumentácii, archíve, knižnici a odbornom katalógu.

●**Spomienka na umelecký odkaz Adolfa Heyduka.** Koncert sa uskutočnil začiatkom

decembra v rámci projektu Odkazy IV. a organizátori ho venovali básnikovi českého pôvodu, ktorý je autorom básnickej zbierky Cimbal a husle, jej časť bol vytvorená v Martine a stala sa predlohou pre cyklus Cigánske melódie Antonína Dvořáka.

●**S otvorenými očami.** Soirée s Milanom Kňažkom a jeho hudobnými kolegami M. Zimom a P. Morochovičom v Literárnom múzeu SNK sa tešilo veľkému diváckemu záujmu, podujatie bolo súčasťou spomienok na vznik Slovenskej republiky, a to aj z pozície

herca, rozprávača a glosátora, ktorý bol protagonistom novembrových manifestácií v roku 1989.

●**Dotyky s ľudovou kultúrou.** Do konca apríla tohto roku si v Etnografickom múzeu SNM môžete pozrieť výstavu Dotyky s ľudovou kultúrou: Kraj – zem – krajina, ktorá je výsledkom spolupráce múzea so školami umeleckého priemyslu v Ružomberku a Trenčíne, študentky prezentujú svoj pohľad na spojenie súčasných trendov a technológií so slovenskou ľudovou kultúrou. (VL)

Mestskí policajti už viac ako 25 rokov pomáhajú pri bezpečnom dochádzaní žiakov do škôl.
Foto: archív MSP MT

Školáci bezpečne prichádzajú do škôl aj za pomoci policajtov

Dávajú pozor na priechodoch pre chodcov, aby sa žiaci dostali bezpečne do škôl, upozorňujú na nosenie reflexných prvkov, lebo teraz sa skôr stmieva a je lepšie, ak je chodec viditeľný. Hliadkujú v miestach vyššieho výskytu krádeží, budú spolupracovať pri výbere ďalších jednosmeriek v meste.

Hovoríme so Sebastianom Andrášikom z Mestskej polície Martin.

Ludia si už zvykli, že mestských policajtov vidia na priechodoch pri školách. Ako dlho už túto činnosť vykonávate a aké sú reakcie?

Táto činnosť je na pochvalu. Ale treba ju doložiť niekoľkými faktami. Martin síce nie je prvé mesto na Slovensku, ktoré s tým začalo, ale patríme k prvým, ktoré túto činnosť začali praktizovať. Inšpirovalo nás jedno mesto na juhozápadnom Slovensku, osvojili sme si jeho

skúsenosť. V roku 2000 došlo v novele zákona o obecnej polícii k nariadeniu, že obecná polícia plní úlohy aj v prevencii. Vtedy sme už boli nadčasoví, úlohy sme sa venovali už o niekoľko mesiacov skôr. Žiakom sme na priechodoch pre chodcov pomáhali už od jesene 1998 a robíme to dodnes, aby sa dostali bezpečne do škôl.

Aké je to dnes? Ťažšie či ľahšie ako pred viac ako štvrtstoročím?

Vtedy po cestách jazdilo menej áut, deti viac využívali mestskú dopravu alebo z blízkeho okolia chodili do škôl pešo. Teraz je premávka hustejšia. V uliciach pri školách sme každý deň počas školského vyučovania. Využívame čas hlavne od 7.15 do 8. hodiny, vtedy sa do škôl na začiatok vyučovania presúva najviac žiakov. Bezpečnosť detí a mládeže vnímame ako prvoradú, preto aj túto činnosť robíme pravidelne, už viac ako 25 rokov.

A vodiči? Ako vás vnímajú, keď ich trochu zabrzdíte?

Poteší nás, keď sa na nás usmejú. No nájdu sa aj takí, ktorým to nie je veľmi po vôli, ak ich na minútku-dve spomalíme. V okolitých štátoch je už samozrejmosťou, že vodiči pri školách alebo aj na iných priechodoch dávajú chodcom prednosť, no naša spoločnosť zrejme ešte tak ďaleko nedospela.

Ako je to s kompetenciami mestskej polície v cestnej premávke?

Mestská polícia má v cestnej premávke limitované kompetencie, a to zákonom o obecnej polícii, ktorý ustanovuje, čo môže riešiť. Do kompetencie mestskej polície spadá riešenie priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchaných porušením príkazu, zákazu alebo obmedzenia vjazdu, jazdy, odbočenia, otáčania, cúvania, zastavenia alebo státia, vyplývajúceho zo všeobecnej úpravy cestnej premávky alebo dopravnej značky alebo dopravného zariadenia.

Ak sa vrátíme k noseniu reflexných prvkov, je to povinné?

Nosenie reflexných prvkov je vecou osobného rozhodnutia občana. V minulosti mestskí policajti veľakrát reflexné prvky rozdávali, ale málokto ich už dnes používa. Hoci sme ich rozdali tisíce, ľudia ich odložili a zabudli sa k nim vrátiť. Dali by sa rozdávať znova, ale nemôžeme míňať prostriedky mesta na niečo, čo ľudia v konečnom dôsledku ignorujú. Niekedy je pes lepšie označený blikajúcim obojkom ako človek, ktorý ho vedie.

Pred časom sa občania mestskej časti Podháj-

Stráne domáhali zvýšenia počtu hliadok, lebo sa rozmohli krádeže v tejto lokalite...

Stalo sa. Po dohode so štátnou políciou sme rozšírili spoluprácu a v rámci možností sme v tejto lokalite zvýšili hliadkovú činnosť.

Ľudia sa sťažujú aj na nedodržiavanie rýchlosti na niektorých uliciach, napríklad na Hviezdoslavovej alebo Jilemnického. Čo s tým môže mestská polícia robiť? Môže takéto priestupky riešiť?

Mestská polícia nemá ani zákonné, ale ani technické možnosti takého situácie riešiť. Tento druh priestupkov na Slovensku patrí do kompetencie výlučne štátnej polície.

V Národnej rade SR je ale pripravená novela zákona, ktorá sa tým zaoberá. Prešla druhým čítaním, ale predčasné parlamentné voľby už nedovolili novelu dotiahnuť do konca. Čas ukáže, či bude politická vôľa ju schváliť, alebo to tak ako doteraz zostane na štátnej polícii.

Do platnosti vstúpil aj zákon všeobecne zakazujúci parkovanie na chodníkoch. Tieto porušenia zákona riešime v rámci subjektívnej zodpovednosti ako priestupky vodičov a v rámci objektívnej zodpovednosti ako správne delikty držiteľov vozidiel.

Možnosti parkovania v Martine sa tým ale zhoršili. Je šanca to nejakou upraviť?

Do budúcnosti mesto v súčinnosti so štátnou políciou pracuje na zjednosmerovaní niektorých ulíc, lebo automobily parkujúce na vozovke na časti úzkych ulíc vytvárajú prekážky, a nie je potom možné bezpečne sa obísť dvom oprotiidúcim vozidlám. Následkom toho vznikajú dopravné kolízie.

Jana Cikhartová

Martinčania sa budú v rozhodujúcich bojoch spoliehať aj na skúsenosti Ladislava Bira. V tejto sezóne v 13 zápasoch nastrieval 46 gólov.
Foto: Jakub Ruman

konca," myslí si martinský kormidelník.

Mužstvo po vianočnej a novoročnej prestávke už naplno trénuje, pred spustením extraligového kolotoča odohrá dva prípravné zápasy s brnenskými Maloměřicemi, ktoré tiež u našich západných susedov uzatvárajú extraligový pelotón.

V novom roku aj so zmenami v kádri

Isté pohyby nastali aj v kádri, ku koncu minulého roku skončilo hostovanie Jakubovi Kravčákovi, ktorý sa vrátil do Prešova. Mimo budú aj Islandania, ktorí sú ako medici doma na praxi a vrátia sa do Martina až koncom februára, resp. začiatkom marca. Po operácii menisku je Vladimír Buvala.

„Za týchto okolností sme sa museli poobzerať po posilách a zatiaľ sme do mužstva získali dve spojky, jeden hráč je z Ukrajiny a ďalší z Chorvátska. V súčasnosti ešte riešime posilnenie kádra minimálne o jedného legionára z prostredia Balkánu," povedal na záver tréner Ivan Murín.

Najbližší extraligový zápas odohrajú Martinčania v sobotu 27. januára doma proti Hlohovcu, ktorý je v tabuľke zatiaľ na 9. mieste s ôsmimi bodmi. V základnej časti Turčanov ešte čakajú zápasy s ŠKP Bratislava (3. 2., vonku), Topolčanmi (10. 2., doma), Záhorákmi (17. 2., vonku), Košicami (24. 2., doma), Bojnicami (2. 3., vonku) a s Považskou Bystricou (9. 3., doma).

Už len dodajme, že mužstvo, ktoré skončí po nadstavbovej časti na konečnom 10. mieste, bude hrať baráž o zotrvanie v extralige, posledný celok z nej automaticky vypadne.

Roman Kopka

Hádzanári boj o extraligu nevzdávajú, chcú sa v najvyššej súťaži udržať

Do konca základnej časti ostáva ešte sedem kôl, najbližšie Martinčania vyzývajú Hlohovec.

Napriek viacerým dobre rozohraným zápasom sa martinskí hádzanári nedokázali v extralige zatiaľ bodovo uchytiť, v trinástich zápasoch vyhrali len raz a to hneď v úvodnom stretnutí sezóny, keď doma zdolali Modru 29:25. Odvtedy už naplno nezabrali a je samozrejmé, že sa séria dvanástich prehíer po sebe musela odzrkadliť aj v tabuľke. Sedem kôl pred pred koncom základnej časti sú Martinčania s dvomi bodmi na poslednom 11. mieste.

„Takto si to z nás nikto nepredstavoval a je jasné, že nie sme spokojní. Nepriaznivá bilancia nás mrzí o to viac, že viaceré stretnutia sme mali dobre rozbehnuté, no nedokázali sme ich dotiahnuť do úspešného konca. Aj súper sa o našej hre vyjadrujú pochvalne, vidieť jej progres oproti predchádzajúcej sezóne, ale vo výsledkoch sa to nepre-

javuje. My sme sa snažili vybudovať v rámci našich možností čo najlepší káder, zvýšiť jeho konkurenciu, aj preto sme hľadali posily, či už v Prešove alebo v Považskej Bystrici, kde mávajú pretlak mladých hráčov. Žiaľ, nevypálilo to tak, ako sme si predstavovali," povedal Milan Janík, riaditeľ MHÁK Martin.

Ešte nie je nič stratené

Do konca základnej časti ostáva ešte sedem kôl, po nej prvých osem tímov postupuje do pla off, mužstvá umiestnené na 9. až 11. mieste odohrajú medzi sebou ešte po dva zápasy, raz doma a raz von.

„Určite budeme ešte v rámci základnej časti bojovať o čo najlepšiu východiskovú pozíciu a radi by sme sa odlepili od dna tabuľky. Do nadstavby sa výsledky neprenášajú, no hrá sa o bonifikáciu a určite ju chceme mať čo najvyššiu," zdôraznil Milan Janík.

Jeho slová potvrdil aj tréner Ivan Murín, ktorý po 8. kole, keď naši doma prehrali so Záhorákmi 30:34, nahradil na lavičke Miroslava Šranca.

„Rozhodne boj o extraligu nevzdávame, našim cieľom je obsadiť 9. priečku, ktorá by nám garantovala účasť v najvyššej súťaži aj pre budúcu sezónu. Rovnako tak to vidia aj moji zverenci. Od môjho príchodu veľmi dbám na to, aby sme spolu všetci čo najviac trénovali, aspoň trikrát do týždňa, čo nie je v amatérskych podmienkach vždy jednoduché, ale v extralige sa inak nedá. Ak to tak nie je, v zápasoch to pociťujete. Tam je hlavná príčina našich zakopnutí, tam treba hľadať dôvody, prečo sme viaceré zápasy nedotiahli do úspešného

Rozhodne boj o extraligu nevzdávame, našim cieľom je obsadiť 9. priečku.

IVAN MURÍN

Sommelier

KINOTÉKA

NOVÉ KINO NA ĽADOVNI

ČAPOVANÉ PROSECCO | PIVO | KOFOLA | POPCORN | NACHOS

☎ 0904 834 834

🌐 www.kinoteka.sk

📷 [kinotekasommelier](https://www.instagram.com/kinotekasommelier)

Stavbárska 16,
Martin - Ľadoveň

R24-01-02

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Martinko

NAJLEPŠIE
DETSKÉ JASLIČKY
V MARTINE

OD 1. JANUÁRA 2024 MOŽNOSŤ POLDENNEJ STAROSTLIVOSTI

MARTIN

VIAC NA WWW.MARTIN.SK ALEBO +421 905 409 657